

**ПОРЕСКЕ
ОЛАКШИЦЕ ЗА
ИНОВАТОРЕ**

ноембар 2022.

Садржај

Подстицај ослобађања од плаћања пореза и доприноса за осниваче компанија	3
Подстицај за зараде запослених у истраживању и развоју	18
Подстицај за новонастањене обвезнике	52
Подстицај изузимања квалификованих прихода (IP Box)	72
Подстицај увећаног одбитка за трошкове истраживања и развоја	97
Подстицај: порески кредит за улагања у капитал новооснованог друштва	141

Подстицај ослобађања од плаћања пореза и доприноса за осниваче компанија

новембар 2022.

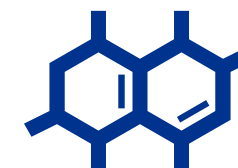
Садржај

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају	5
Однос подстицаја са другим пореским подстицајима	11
Примери обрачуна и ефекти коришћења подстицаја	12
Закључак	17

Овде наведене информације су опште природе и не односе се ни на једно одређено правно или физичко лице. Иако је намера овог документа да пружи тачну и ажурну информацију, не гарантујемо тачност информација од датума пријема или у будућности. Не препоручујемо предузимање било каквих активности без професионалног савета и детаљног прегледа конкретне ситуације.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Регулаторни оквир који дефинише подстицај:
 - ✓ Члан 21е Закона о порезу на доходак грађана
 - ✓ Члан 45д Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање
- Ефекат подстицаја је ослобађање од плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање оснивача тог друштва, **а који је запослен у том друштву.**
- Порески подстицај може да користи **новоосновано** привредно друштво које обавља **иновациону делатност.**

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Услови који морају бити кумулативно испуњени за коришћење подстицаја:
 - ✓ Друштво које користи подстицаје је новоосновано привредно друштво и обавља иновациону делатност у смислу закона којим се уређује иновациона делатност
 - ✓ Оснивач - физичко лице (односно сваки од оснивача ако их је више):
 - ✓ *има закључен уговор о раду и пријављен је на обавезно социјално осигурање у ЦРОСО,*
 - ✓ *у периоду за који остварује право на ослобођење има најмање 5% акција или удела у новооснованом привредном друштву*
 - ✓ Друштво које користи подстицаје није повезано ни са једним правним лицем у смислу закона којим се уређује порез на добит правних лица и
 - ✓ Друштво које користи подстицаје не остварује више од 30% свог укупног прихода од других лица која се сматрају повезаним са било којим оснивачем тог послодавца, корисника подстицаја

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Право на ослобођење подразумева ослобођење од плаћања
 - ✓ обрачунатог и обустављеног пореза из зараде, и
 - ✓ доприноса на терет запосленог и на терет послодавца,
 - ✓ **али само по основу зараде оснивача који су запослени у том привредном друштву, а не и по основу зарада других запослених.**
- Износ месечне зараде сваког оснивача за коју може послодавац да користи право на ослобођење ограничен је на висину до 150.000 динара месечно:
 - ✓ под зарадом се подразумева тзв. бруто 1 зарада – нето зарада, порез на зараду и доприноси на терет запосленог не смеју да буду већи од 150.000 динара.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Уколико је месечна зарада оснивача утврђена у износу до 150.000 динара, послодавац се у потпуности ослобађа обавезе плаћања пореза на зараде као и доприноса за обавезно социјално осигурање.
- Уколико је износ зараде оснивача утврђен у износу који је виши од овог износа, износ зараде који је виши од 150.000 динара подлеже обавези плаћања пореза на зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Право на ослобођење од плаћања обрачунатог и обустављеног пореза из зараде као и доприноса, послодавац може да оствари за зараде оснивача исплаћене у периоду од 36 месеци од дана када је основано привредно друштво.

- Период коришћења се одређује у односу на дан када је основано привредно друштво, а не у односу на дан закључења уговора о раду или евентуално у односу на дан исплате прве зараде оснивачу.
- Уколико је друштво основано 1. априла 2022. године, ослобођење може да оствари за зараде оснивача исплаћене закључно са 31. мартom 2025. године.
 - ✓ Како би се постигао максималан ефекат овог пореског подстицаја неопходно је још пре оснивања друштва укључити у пословни план његово коришћење.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Послодавац је потпуно ослобођен од плаћања доприноса (на терет запосленог и на терет послодавца) уколико је зарада запосленог - оснивача утврђена у износу до 150.000 динара.
 - ✓ доприноси за обавезно социјално осигурање за лица за која послодавац остварује право на ослобођење, плаћају из буџета Србије на износ најниже месечне основице доприноса
 - ✓ у пољу 3.12 (Основица за доприносе) пореске пријаве се уноси износ најниже месечне основице доприноса
- Ако је зарада запосленог, оснивача, утврђена у износу који је виши од 150.000 динара, на износ преко овог износа обрачунавају се и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање - и на терет запосленог и на терет послодавца, а према општим правилима.

Однос подстицаја са другим пореским подстицајима

- По основу зараде лица за која је један новоосновани послодавац остварио ослобођење, други новоосновани послодавац нема право да за та иста лица оствари исто ослобођење.
- Уколико послодавац користи ово ослобођење за одређено лице, нема право да за то исто лице оствари друге олакшице, укључујући и коришћење субвенција за запошљавање и самозапошљавање.

Примери обрачуна и ефекти коришћења подстицаја – зарада 150.000 динара

РБ	Назив	Обрачун без ослобођења	Обрачун са ослобођењем	Коментар
1.	Бруто зарада	150,000	150,000	
2.	Неопорезиви износ	19,300	19,300	
3.	Основица пореза на зараду (1-2)	130,700	130,700	
4.	Порез на зараду (10%)	13,070	13,070	Послодавац ослобођен плаћања
5.	<i>Минимална основица за плаћање доприноса</i>	<i>30,880</i>	<i>30,880</i>	
6.	<i>Максимална основица за плаћање доприноса</i>	<i>441,140</i>	<i>441,140</i>	
7.	Основица за плаћање доприноса	150,000	150,000	
8.	Доприноси на терет запосленог (7x19.9%)	29,850	29,850	Послодавац ослобођен плаћања
	Допринос за ПИО (7x14%)	21,000	21,000	
	Допринос за здравство (7x5.15%)	7,725	7,725	
	Допринос за незапосленост (7x0.75%)	1,125	1,125	
9.	Доприноси на терет послодавца (7x16.15%)	24,225	24,225	Послодавац ослобођен плаћања
	Допринос за ПИО (7x11%)	16,500	16,500	
	Допринос за здравство (7x5.15%)	7,725	7,725	
10.	Нето за исплату (1-4-8)	107,080	107,080	
11.	Трошак послодавца (1 + 9)	174,225	107,080	

Примери обрачуна и ефекти коришћења подстицаја – зарада 150.000 динара

- Запослени остварује право на одговарајућу зараду која је утврђена у бруто износу од 150.000 динара.
- Послодавац обрачунава и обуставља из зараде запосленог износе:
 - ✓ пореза на зараде - 13.070 динара, и
 - ✓ доприноса који се плаћају на терет запосленог - 29.850 динара,
 - ✓ па се запосленом исплаћује нето зарада у висини од 107.080 динара.
- С обзиром да је послодавац ослобођен плаћања пореза (13.070 динара), доприноса на терет запосленог (29.850 динара), доприноса на терет послодавца (24.225 динара), укупан трошак послодавца од 174.225 динара ће бити умањен за износе ових ослобођења - укупно за 67.145 динара.
- **Другим речима, трошак послодавца представља нето зарада запосленог оснивача.**

Примери обрачуна и ефекти коришћења подстицаја – зарада 250.000 динара

РБ	Назив	Обрачун без ослобођења	Обрачун са ослобођењем	Коментар
1.	Бруто зарада	250,000	250,000	
2.	Неопорезиви износ	19,300	19,300	
3.	Основица пореза на зараду (1-2)	230,700	230,700	
4.	Порез на зараду (10%)	23,070	23,070	Послодавац ослобођен плаћања 13,070 (за зараду од 150.000 динара)
5.	<i>Минимална основица за плаћање доприноса</i>	30,880	30,880	
6.	<i>Максимална основица за плаћање доприноса</i>	441,140	441,140	
7.	Основица за плаћање доприноса	250,000	250,000	
8.	Доприноси на терет запосленог (7x19.9%)	49,750	49,750	
	Допринос за ПИО (7x14%)	35,000	35,000	Послодавац ослобођен плаћања 29,850 (за зараду од 150.000 динара)
	Допринос за здравство (7x5.15%)	12,875	12,875	
	Допринос за незапосленост (7x0.75%)	1,875	1,875	
9.	Доприноси на терет послодавца (7x16.15%)	40,375	40,375	
	Допринос за ПИО (7x11%)	27,500	27,500	Послодавац ослобођен плаћања 24,225 (за зараду од 150.000 динара)
	Допринос за здравство (7x5.15%)	12,875	12,875	
10.	Нето за исплату (1-4-8)	177,180	177,180	
11.	Трошак послодавца (1 + 9)	290,375	223,230	

Примери обрачуна и ефекти коришћења подстицаја – зарада 250.000 динара

- Запослени остварује право на одговарајућу зараду која је утврђена у бруто износу од 250.000 динара.
- Послодавац обрачунава и обуставља из зараде запосленог износе:
 - ✓ пореза на зараде - 23.070 динара, и
 - ✓ доприноса који се плаћају на терет запосленог - 49.750 динара,
 - ✓ па се запосленом исплаћује нето зарада у висини од 177.180 динара.

Примери обрачуна и ефекти коришћења подстицаја – зарада 250.000 динара

- Као и у претходном примеру, послодавац је ослобођен плаћања:
 - ✓ пореза на зараде у висини до 13.070 динара, а има обавезу да плати износ пореза на зараде у висини од 10.000 динара (23.070 - 13.070),
 - ✓ доприноса на терет запосленог у висини до 29.850 динара, а има обавезу да плати износ доприноса на терет запосленог у висини од 19.900 динара (49.750- 29.850 динара),
 - ✓ доприноса на терет послодавца у висини до 24.225 динара, а има обавезу да плати износ доприноса на терет послодавца у висини од 16.150 динара (40.375 - 24.225 динара).
- Укупан трошак послодавца од 290.375 динара је умањен за износе ослобођења укупно за 67.145 динара, трошак послодавца износи 223.230 динара.

Закључак

- Запосленом се исплаћује нето зарада утврђена према општим правилима.
- Зарада запосленог се не увећава за износ неплаћеног пореза на зараде и доприноса који се плаћају на терет запосленог.
- **Корист од олакшице има друштво кроз нижи крајњи трошак зараде за оснивача.**

Подстицај за зараде запослених у истраживању и развоју

новембар 2022.

Садржај

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају	20
Обухват лица за која је могуће остварити ослобођење	24
Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун	27
Однос ослобођења са другим подстицајима	38
Неопходна документација за коришћење подстицаја	39

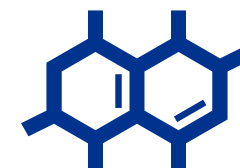
Овде наведене информације су опште природе и не односе се ни на једно одређено правно или физичко лице. Иако је намера овог документа да пружи тачну и ажурну информацију, не гарантујемо тачност информација од датума пријема или у будућности. Не препоручујемо предузимање било каквих активности без професионалног савета и детаљног прегледа конкретне ситуације.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Регулаторни оквир који дефинише подстицај:
 - ✓ Члан 21и Закона о порезу на доходак грађана
 - ✓ Члан 45з Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање
 - ✓ Правилник о условима и начину остваривања права на пореско ослобођење по основу зараде запослених на истраживању и развоју

- Ефекат подстицаја је ослобађање од плаћања обрачунатог и обустављеног дела пореза из зараде и доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

- Порески подстицај може да користи **само правно лице који** у оквиру своје делатности на територији Републике Србије **обавља истраживање и развој**.
 - ✓ послодавац не може да буде лице основано у иностранству, као ни огранак или представништво страног правног лица у Републици Србији.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Послодавац по основу зараде лица која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја може остварити ослобођење од обавезе плаћања:
 - ✓ **70%** обрачунатог и обустављеног **пореза из зараде**, и
 - ✓ **100% доприноса за пензијско и инвалидско осигурање (ПИО)**, и на терет запосленог и на терет послодавца.
- Право на пореско ослобођење се остварује искључиво по основу пројекта истраживања и развоја који се обављају на територији Републике Србије, на коме најмање 90% свих запослених на истраживању и развоју, своје активности на спровођењу пројекта обављају на територији Републике Србије.
 - ✓ пројекат се може сматрати обављеним на територији Србије уколико се неки његови делови обављају ван територије Србије, уколико је измештање активности ван територије узроковано посебним физичким, географским, односно природним факторима које није могуће обезбедити на територији Републике Србије.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Подстицај могуће користити уколико је **реч о истраживању и развоју које послодавац спроводи за свој рачун и који задржава власништво на нематеријалној имовини која може настати истраживањем и развојем.**
 - ✓ послодавцем који може да користи ослобођење, се не сматра оно правно лице које истраживање и развој спроводи за рачун других лица а успешним окончањем активности истраживања и развоја не постаје власник нематеријалне имовине настале тим активностима истраживања и развоја (услужно истраживање и развој).

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

Дефиниција истраживања и развоја

- Дефиниција истраживања и развоја усклађена са дефиницијом прописа из Закона о порезу на добит правних лица (ЗПДПЛ) и подстицаја двоструког признавања трошкова за потребе истраживања и развоја.
- Под истраживањем се сматра оригинално и планирано истраживање предузето у циљу стицања новог научног или техничког знања и разумевања.
- Развој је примена резултата истраживања или примена другог научног достигнућа или дизајна у циљу производње нових или значајно побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу.

Обухват лица за која је могуће остварити ослобођење

- Ослобођење не може да се користи по основу исплате зараде свим запосленима, већ:
 - ✓ само по основу исплате зараде оним лицима која су непосредно ангажована на пословима истраживања и развоја,
 - ✓ тако што ослобођење користе сразмерно времену које таква лица проведу на пословима истраживања или развоја у односу на пуно радно време.

- Ослобођење се не може применити на зараде исплаћене запосленима ангажованим на активностима истраживања у циљу проналажења и развоја нафте, гаса или минералних залиха у екстрактивној индустрији

Обухват лица за која је могуће остварити ослобођење

- Запослени на истраживању и развоју је лице које ради на спровођењу пројекта на начин да је непосредно укључено у идентификовање и решавање одговарајућих научних, процесних или техничких питања, проблема или задатака повезаних са конкретним пројектом.
 - ✓ непосредним ангажовањем на пословима истраживања и развоја не сматрају се активности повезане са директним или индиректним надзором над спровођењем пројекта (нпр. присуствовање састанцима) или активности подршке у вези са спровођењем пројекта (нпр. подешавање опреме која се користи у сврхе истраживања)
- Послодавац са лицем које је непосредно ангажовано на пословима истраживања и развоја треба да **има закључен уговор о раду** (на одређено или неодређено време, са пуним или непуним радним временом), односно да је лице које је непосредно ангажовано на пословима истраживања и развоја засновало радни однос код послодавца и на тај начин стекло статус запосленог.

Обухват лица за која је могуће остварити ослобођење

- Како се ослобођење може користити само за зараде запослених ангажованих на пројекту истраживања и развоја, уколико у једном обрачунском периоду запослени ради на пословима истраживања и развоја али и другим пословима, запослени ће **за исти обрачунски период** остварити:
 - ✓ део зараде обављајући непосредно послове истраживања и развоја и по основу овог дела зараде ће послодавац **моћи да примени ослобођења** од плаћања 70% пореза на зараде и 100% доприноса за ПИО,
 - ✓ део зараде обављајући друге послове (који се не сматрају пословима истраживања и развоја), по основу којих послодавац **има обавезу да обрачуна, обустави и плати порез на зараде као и доприносе за обавезно социјално осигурање према општим правилима**, на терет запосленог и на терет послодавца, без могућности да обавезу умањи за износ обавезе по основу пореза на зараде и доприноса за ПИО.

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

- Основица за обрачун пореза и доприноса за ПИО на коју се може остварити ослобођење плаћања је зарада запосленог по основу радног односа који је непосредно ангажован на пословима истраживања и развоја, а коју остварује сразмерно времену за које је непосредно ангажовано на пословима истраживања и развоја у односу на пуно радно време.
- У зараду се не урачунавају примања запосленог на истраживању и развоју која оствари од послодавца, преко неопорезивог износа по основу:
 - ✓ трошкова превоза за долазак и одлазак са рада,
 - ✓ трошкова службеног путовања у земљи или иностранству,
 - ✓ солидарне помоћи за случај болести, здравствене рехабилитације или инвалидности запосленог или члана његове породице,

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

- У зараду се не урачунавају примања запосленог на истраживању и развоју која оствари од послодавца, преко неопорезивог износа по основу (наставак):
 - ✓ поклона деци запослених, старости до 15 година, поводом Нове године и Божића,
 - ✓ јубиларне награде запосленима,
 - ✓ помоћи у случају смрти члана породице запосленог,
 - ✓ новчане помоћи која служи за лечење запосленог у земљи или иностранству,
 - ✓ солидарне помоћи за случај рођења детета.

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

- Време проведено на непосредном ангажовању на пословима истраживања и развоја не сматра се време које запослени на истраживању и развоју проведе на одмору и одсуствима које користи у складу са законом којим се уређује рад, општим актом послодавца и уговором о раду, као што је нпр:
 - ✓ годишњи одмор,
 - ✓ одсуствовање са рада на дан празника који је нерадни дан,
 - ✓ плаћено одсуство, војна вежба и одазивање на позив државног органа,
 - ✓ одсуствовање са рада због привремене спречености за рад, прекида рада, односно смањења обима рада до којег је дошло без кривице запосленог и прекида рада до кога је дошло наредбом надлежног државног органа или надлежног органа послодавца,

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

Ослобођење по основу пореза на зараду (пореско ослобођење) се утврђује на следећи начин:

$$\text{Пореско ослобођење} = \text{Порез} \times \frac{\text{Ангажовано радно време}}{\text{Пуно радно време}} \times 70\%$$

Порез - укупан износ обрачунатог и обустављеног пореза из зараде запосленог на истраживању и развоју, за одређени обрачунски период за који се врши исплата зараде

Ангажовано радно време - радно време које је запослени на истраживању и развоју провео на тим пословима у месецу за који се врши обрачун пореза на зараде

Пуно радно време - пуно радно време у месецу за који се врши обрачун пореза на зараде

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

Ослобођење за ПИО доприносе се утврђује на следећи начин:

$$\text{Ослобођење за ПИО доприносе} = \frac{\text{ПИО Доприноси}}{\text{Доприноси}} \times \frac{\text{Ангажовано радно време}}{\text{Пуно радно време}} \times 100\%$$

ПИО Доприноси - укупан износ обрачунатог и обустављеног износа доприноса за ПИО на терет запосленог и на терет послодавца запосленог на истраживању и развоју, за одређени обрачунски период за који се врши исплата зараде

Ангажовано радно време - радно време које је запослени на истраживању и развоју провео на тим пословима у месецу за који се врши обрачун пореза на зараде

Пуно радно време - пуно радно време у месецу за који се врши обрачун пореза на зараде

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

- Доприноси за ПИО за лице за које се остварује право на ослобођење од плаћања доприноса, се плаћају из буџета Србије
 - ✓ за потребе остваривања права из ПИО сматрају се плаћеним у моменту доспелости,
 - ✓ у износу у којем послодавац остварује право на ослобођење од плаћања доприноса.
- Лице за које послодавац остварује ослобођење остварује права из ПИО на исти начин као и запослени за које послодавац не користи ослобођење, односно његова права из ПИО ни на који начин нису угрожена из разлога што послодавац приликом исплате његове зараде користи ослобођење.
- Послодавац није ослобођен обавезе плаћања доприноса за здравствено осигурање као ни обавезе плаћања доприноса за осигурање за случај незапослености (који се обрачунава и плаћа само на терет запосленог).

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

- Лице је запослено код послодавца - правног лица које у оквиру своје делатности на територији Републике обавља истраживање и развој.
- У току једног месеца у 2022. години, који има 168 сати, запослени је 126 сати био непосредно ангажован на пословима истраживања и развоја, а 42 сата је обављао остале послове.
- За овај обрачунски период запослени је остварио зараду (у бруто износу) од 200.000 динара.
- Обрачун зараде запосленог према општим правилима (без ослобођења) је представљен у наставку:

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

РБ	Назив	Износ без ослобођења
1.	Бруто зарада	200.000
2.	Неопорезиви износ	19.300
3.	Основица пореза на зараду (1-2)	180.700
4.	Порез на зараду (3x10%)	18.070
5.	<i>Минимална основица за плаћање доприноса</i>	30.880
6.	<i>Максимална основица за плаћање доприноса</i>	441.140
7.	Основица за плаћање доприноса	200.000
8.	Доприноси на терет запосленог (7x19.9%)	39.800
	Допринос за ПИО (7x14%)	28.000
	Допринос за здравство (7x5.15%)	10.300
	Допринос за незапосленост (7x0.75%)	1.500
9.	Доприноси на терет послодавца (7x16.15%)	32.300
	Допринос за ПИО (7x11%)	22.000
	Допринос за здравство (7x5.15%)	10.300
10.	Нето за исплату (1-4-8)	142.130
11.	Трошак послодавца (1+9)	232.300

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

- Укупан трошак послодавца према општим правилима износи 232.300 динара.
- Уколико су испуњени услови, послодавац се ослобађа од плаћања 70% пореза на зараде и 100% доприноса за ПИО, с тим да предметна ослобођења послодавац користи сразмерно времену које је тај запослени провео на пословима истраживања и развоја у односу на пуно радно време.
- У конкретном случају, коефицијент који представља однос између радног времена које је запослени провео обављајући непосредно послове истраживања и развоја и пуног радног времена износи 0,75 (126/168).
- У конкретном случају послодавац остварује ослобођење од плаћања пореза на зараде и ПИО доприноса, на следећи начин:

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

РБ	Назив	Износ
1.	Порез на зараду, без ослобођења	18.070
2.	Допринос за ПИО (2.1 + 2.2)	50.000
2.1	<i>Доприноси за ПИО на терет запосленог</i>	28.000
2.2	<i>Доприноси за ПИО на терет послодавца</i>	22.000
3.	Коефицијент (однос радног временаведеног обављајући истраживање и развој и пуног радног времена)	126/168 = 0,75
4.	Ослобођење за порез на зараду (1x3x70%)	9.486,75
5.	Износ пореза који плаћа послодавац (1-4)	8.583,25
6.	Ослобођење за ПИО доприносе (2x3x100%)	37.500
7.	Износ ПИО доприноса које плаћа послодавац (2-6)	12.500
8.	Укупан износ ослобођења (4+6)	46.986,75

Основица на коју се може применити ослобођење и обрачун

- Запосленом се исплаћује нето износ од 142.130 динара (износ који се добија након обуставе износа пореза на зараде и доприноса на терет запосленог према општим правилима) али се послодавац ослобађа плаћања износа од 46.986,75 динара.
- Допринос за здравствено осигурање и допринос за осигурање за случај незапослености, послодавац обрачунава и плаћа према општим правилима, с обзиром да коришћење предметног ослобођења не аболира послодавца од плаћања ових доприноса
- Укупан трошак послодавца уместо 232.300,00 динара износи 185.313,25 динара (232.300,00 - 46.986,75)
- У оквиру Каталога врсте прихода је предвиђена и посебна ознака за ову врсту ослобођења, „38: Зарада и друга примања запосленог која имају карактер зараде из чл. 13, 14, 14а и 14б Закона, са правом послодавца на ослобођење од плаћања 70% пореза на зараду и 100% доприноса за ПИО по члану 21и Закона и члану 45з Закона о доприносима, исплаћена почев од 1. марта 2022. године“.

Однос ослобођења са другим подстицајима

- Послодавац који за **одређено лице користи било коју врсту подстицаја** који су уређени одговарајућим законом, по **основу заснивања радног односа са тим лицем нема право да за то лице оствари ово ослобођење.**
- Послодавац **има право** да користи ово ослобођење без обзира да ли већ користи **подстицај који се односи на двоструко признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем** у складу са законом којим се уређује порез на добит правних лица (22г ЗПДПЛ).

Неопходна документација за коришћење подстицаја

- Послодавац који остварује право на ослобођење је дужан да обезбеди посебну **евиденцију** о запосленима на истраживању и развоју као и **документацију** о сваком појединачном пројекту истраживања и развоја.
- При том, послодавац је дужан да обезбеди ову евиденцију, односно документацију, а исту доставља надлежном пореском органу само на захтев.
- Форма у којој се воде захтевани подаци није прописана законом или подзаконским актом, већ се може водити на начин који је прикладан послодавцу (кориснику ослобођења).

Неопходна документација за коришћење подстицаја

Евиденција о запосленима на истраживању и развоју

Послодавац је дужан да за сваког појединачног запосленог на ИР, по основу чије зараде остварује пореско ослобођење, обезбеди и води посебну евиденцију у којој ће исказивати податке који су од значаја за праћење испуњености услова на остваривање права на пореско ослобођење у односу на тог запосленог, која садржи:

I Информације о радном времену запосленог на истраживању и развоју, у складу са законом којим се уређује рад, општим актом послодавца и уговором о раду, за одређени месец, које обухватају:

1. пуно радно време за тај месец, сагласно општем акту послодавца;
2. радно време запосленог на истраживању и развоју за тај месец;
3. укупно радно време које је запослени на истраживању и развоју у том месецу провео на раду (податак да ли је запослени на истраживању и развоју радио пуно/непуно радно време, скраћено радно време, да ли је имао прековремени рад, прерасподелу радног времена), који износ треба да одговара збиру износа из 4) и 5);

Неопходна документација за коришћење подстицаја

I Информације о радном времену запосленог на истраживању и развоју, у складу са законом којим се уређује рад, општим актом послодавца и уговором о раду, за одређени месец, које обухватају (наставак):

4. радно време које је у том месецу запослени на ИР провео на пословима ИР, по пројекту;
5. остало радно време које у том месецу запослени на ИР није провео на пословима ИР;
6. време проведено на годишњем одмору у том месецу;
7. време проведено на плаћеном одсуству у том месецу (одсуствовања са рада на дан празника који је нерадни дан, плаћеног одсуства, војне вежбе и одазивања на позив државног органа);
8. време одсуствовања са рада због привремене спречености за рад у том месецу;
9. време прекида рада, односно смањења обима рада до којег је дошло без кривице запосленог, у том месецу;
10. време прекида рада до којег је дошло наредбом државног органа или надлежног органа послодавца, у том месецу;

Неопходна документација за коришћење подстицаја

II Информације у вези са зарадом, накнадом зараде и осталим примањима запосленог на истраживању и развоју, у складу са законом којим се уређује рад, општим актом послодавца и уговором о раду, за одређени месец, које обухватају:

1. износ зараде за рад и време проведено на раду, који у себи садржи порез и доприносе за обавезно социјално осигурање који се плаћају на терет запосленог (даље: припадајуће обавезе из зараде), за тај месец;
2. износ зараде по основу доприноса запосленог пословном успеху послодавца (награде, бонуси и сл.), увећан за припадајуће обавезе из зараде;
3. износ накнаде зараде који у себи садржи припадајуће обавезе из зараде, за време проведено на одмору и одсуствима;
4. укупан износ опорезивих прихода по основу примања запосленог која оствари од послодавца преко неопорезивог износа, који у себи садржи припадајуће обавезе из зараде;
5. збир зараде, накнаде зараде и осталих примања из 1), 2), 3) и 4);
6. збир зараде из 1), 2) и 3);
7. износ пореза на зараде обрачунат на износ исказан у 5);

Неопходна документација за коришћење подстицаја

II Информације у вези са зарадом, накнадом зараде и осталим примањима запосленог на истраживању и развоју, у складу са законом којим се уређује рад, општим актом послодавца и уговором о раду, за одређени месец (наставак):

8. износ пореза на зараде обрачунат на износ из 6);
9. износ пореског ослобођења који се може применити на обрачунати порез из 8);
10. износ пореза за плаћање (разлика између износа из 7) и 9) ове тачке);
11. износ доприноса за ПИО на терет послодавца и на терет запосленог, обрачунат на износ из 5);
12. износ доприноса за ПИО на терет послодавца и на терет запосленог, обрачунат на износ из 6);
13. износ ослобођења од обавезе плаћања 100% доприноса за обавезно ПИО на терет послодавца и на терет запосленог, који се може применити на обрачунати допринос из 12);
14. износ доприноса за ПИО за плаћање на терет послодавца и на терет запосленог (разлика између износа из 11) и 13));

Неопходна документација за коришћење подстицаја

II Информације у вези са зарадом, накнадом зараде и осталим примањима запосленог на истраживању и развоју, у складу са законом којим се уређује рад, општим актом послодавца и уговором о раду, за одређени месец (наставак):

15. износ доприноса за пензијско и инвалидско осигурање на терет послодавца, обрачунат на износ из 5);
16. износ доприноса за ПИО на терет послодавца, обрачунат на износ из 6);
17. износ ослобођења од обавезе плаћања 100% доприноса за обавезно ПИО на терет послодавца, који се може применити на обрачунати допринос из 16);
18. износ доприноса за ПИО за плаћање на терет послодавца (разлика између износа из 15) и 17));
19. износ доприноса за ПИО на терет запосленог, обрачунат на износ из 5);
20. износ доприноса за ПИО на терет запосленог, обрачунат на износ из 6);
21. износ ослобођења од обавезе плаћања 100% доприноса за обавезно ПИО на терет запосленог, који се може применити на обрачунати допринос из 20);

Неопходна документација за коришћење подстицаја

II Информације у вези са зарадом, накнадом зараде и осталим примањима запосленог на истраживању и развоју, у складу са законом којим се уређује рад, општим актом послодавца и уговором о раду, за одређени месец (наставак):

22. износ доприноса за ПИО за плаћање на терет запосленог (разлика између износа из 19) и 21));
 23. износ укупног трошка за послодавца по основу зараде, накнаде зараде и осталих примања запосленог пре ослобођења, за тај месец (збир износа из 5) и 15), увећан за износ доприноса за здравствено осигурање на терет послодавца);
 24. износ укупног трошка за послодавца по основу зараде, накнаде зараде и осталих примања запосленог, после ослобођења, за тај месец (разлика између износа из 23) и збира износа из 9) и 13)).
- Наведене евиденције, послодавац је дужан да има приликом подношења сваке појединачне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу и доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку

Неопходна документација за коришћење подстицаја

Документација о пројекту истраживања и развоја

Осим евиденције о запосленима на истраживању и развоју, по основу чије зараде послодавац користи ослобођење, послодавац који остварује право на пореско ослобођење, дужан је да за сваки појединачни пројекат има следећу документацију

- 1) Опис (спецификацију) пројекта са посебно истакнутим циљевима пројекта, планираним фазама пројекта, као и планираним активностима у оквиру сваке од фазе пројекта, са мишљењима стручњака који су задужени за реализацију пројекта (укључујући и мишљења стручњака - запослених који ће радити на пројекту).
 - ✓ *Овај вид документације, послодавац је дужан да има почев од момента када почне да користи пореско ослобођење у вези са пројектом.*

Неопходна документација за коришћење подстицаја

Документација о пројекту истраживања и развоја (наставак)

- 2) Годишњи буџет пројекта и укупан буџет пројекта који је одобрен од стране органа управљања послодавца, уз пројекције карактеристика/резултата које се од конкретног пројекта очекују.
 - ✓ *Овај вид документације је послодавац дужан да има почев од момента када почне да користи пореско ослобођење у вези са пројектом. Изузетно, уколико током трајања пројекта из оправданих разлога дође до једне или више измена годишњег буџета пројекта, односно укупног буџета пројекта, послодавац је дужан да у моменту измене буџета пројекта има такав измењени документ који испуњава исте услове (одобрен од стране органа управљања са пројекцијама карактеристика/резултата пројекта), уз образложење измене.*
- 3) Годишњи извештај о одступању од буџета из дела 2).

Неопходна документација за коришћење подстицаја

Документација о пројекту истраживања и развоја (наставак)

- 4) Извештај запосленог на истраживању и развоју, достављен у папирном или електронском облику, који садржи спецификацију о укупном радном времену и радном времену које је провео на непосредном обављању послова истраживања и развоја у одређеном месецу, на пројекту или пројектима (спецификација би требало да садржи податак за сваки пројекат засебно уколико је радио на више пројеката у одређеном месецу).
- ✓ *Овај извештај је послодавац дужан да има приликом подношења сваке појединачне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу и доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку, у којој исказује податке о пореском ослобођењу које користи. Изузетно, уколико послодавац зараду исплаћује из више делова, овај извештај је дужан да има приликом подношења пореске пријаве за коначну исплату зараде за одређени месец, тако да исти садржи збирне податке по основу свих поднетих пореских пријава, односно податке по основу свих исплата зарада за одређени месец.*

Неопходна документација за коришћење подстицаја

Документација о пројекту истраживања и развоја (наставак)

- 5) Извештај о стању, односно резултатима пројекта према истакнутим циљевима пројекта у складу са документацијом из дела I, укључујући и разлоге за одустанак од пројекта или неуспех пројекта, потписан од стране законског заступника послодавца.
- ✓ *Овај извештај послодавац припрема најмање једном у току календарске године у току трајања пројекта, као и приликом окончања пројекта, а у извештај уноси податке о спроведеном пројекту и резултатима, односно разлоге и податке у вези са одустанком или неуспешним резултатом пројекта.*

Неопходна документација за коришћење подстицаја

Документација о пројекту истраживања и развоја (наставак)

- 6) Потписану изјаву законског заступника послодавца, дату под кривичном и материјалном одговорношћу, да су подаци из евиденција о запосленима на истраживању и развоју, потпуни и истинити, као и да најмање 90% свих запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја своје активности обавља на територији Републике Србије.
- ✓ *Ову изјаву је послодавац дужан да има приликом подношења сваке појединачне пореске пријаве о обрачунатом и плаћеном порезу и доприносима за обавезно социјално осигурање по одбитку, у којој исказује податке о пореском ослобођењу које користи. Изузетно, уколико послодавац зараду исплаћује из више делова, ову изјаву је дужан да има приликом подношења пореске пријаве за коначну исплату зараде за одређени месец, тако да се иста односи на збирне податке по основу свих поднетих пореских пријава, односно податке по основу свих исплата зарада за одређени месец.*

Неопходна документација за коришћење подстицаја

Документација о пројекту истраживања и развоја (наставак)

- 7) Потписану изјаву запосленог на истраживању и развоју, дату под кривичном и материјалном одговорношћу, да су подаци из извештаја о радном времену из дела IV, потпуни и истинити.
- ✓ *Ову изјаву послодавац прикупља једном у току календарске године и дужан је да је има на крају календарске године.*

Подстицај за новонастањене обвезнике

новембар 2022.

Садржај

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају	54
Пример обрачуна	62
Неопходна документација за примену подстицаја	65

Овде наведене информације су опште природе и не односе се ни на једно одређено правно или физичко лице. Иако је намера овог документа да пружи тачну и ажурну информацију, не гарантујемо тачност информација од датума пријема или у будућности. Не препоручујемо предузимање било каквих активности без професионалног савета и детаљног прегледа конкретне ситуације.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Регулаторни оквир који дефинише подстицај:
 - ✓ Члан 15в Закона о порезу на доходак грађана
 - ✓ Правилник о начину остваривања права на умањење основице пореза на зараде за новонастањеног обвезника
- Ефекат подстицаја је умањење основице за 70% за плаћање пореза из зараде и доприноса за обавезно социјално осигурање за новонастањене обвезнике.
- Порески подстицај може да користи **квалификовани послодавац** који запошљава **новонастањеног обвезника**.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- *Новонастањени обвезник* је запослени које закључује уговор о раду на неодређено време са послодавцем који се квалификује за коришћење олакшице (квалификовани послодавац).
- Квалификовани послодавац је било који послодавац који се у складу са пореским прописима сматра резидентом Србије, а који закључује уговор о раду са новонастањеним обвезником.
 - ✓ квалификовани послодавац не може бити огранак, погон, представништво, и остала места пословања преко којег нерезидентни обвезник обавља делатност, будући да се у складу са пореским прописима они не сматрају резидентом Србије.
 - ✓ у пракси, квалификовани послодавац је најчешће домаће друштво са ограниченом одговорношћу (д.о.о.), акционарско друштво (а.д.) или предузетник који закључује уговор о раду са новонастањеним обвезником.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Уколико новонастањени обвезник закључује уговор о раду са квалификованим послодавцем који **није повезано лице са послодавцем код кога је запослени (новонастањени обвезник) претходно био запослен**, запослени мора да испуњава један од услова, и то:
 - ✓ није претежно боравио на територији Србије у периоду од 2 године (24 месеца) који претходе дану закључења уговора; или
 - ✓ у моменту закључења уговора са квалификованим послодавцем има мање од 40 година, и у периоду од 12 месеци који претходе дану закључења уговора је претежно боравио ван територије Србије ради даљег школовања или стручног усавршавања.
- Уколико новонастањени обвезник закључује уговор о раду са квалификованим послодавцем **који јесте повезано лице** са послодавцем код кога је претходно био запослен, поред претходно наведених услова новонастањени обвезник мора да докаже да је од 1990. године барем три године био порески резидент Србије.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Квалификовани послодавац има право на примену олакшице уколико је месечна **брutto 1 зарада** новонастањеног обвезника код квалификованог послодавца **већа од 264.684 динара**.
- Алтернативно, минимална **брutto 1 зарада** за физичко лице које у моменту закључења уговора са квалификованим послодавцем има **мање од 40 година**, и у периоду од 12 месеци који претходе дану закључења уговора је претежно боравило ван територије Србије **ради даљег школовања или стручног усавршавања** треба да износи **најмање 176.456 динара**.
- Новонастањени обвезник је дужан да се са члановима породице (уколико има породицу) **најкасније у року од 183 дана** од датума закључења уговора **настани на територији Србије** чиме би се сматрао пореским резидентом Србије.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Уколико су испуњени критеријуми, основица пореза на зараду као и основица за обрачун доприноса за обавезно социјално осигурање за тог новонастањеног обвезника по уговору о раду на неодређено време код квалификованог послодавца **се може умањити за 70%**.
- Право на умањење плаћања пореза и доприноса **се може користити најдуже за период од пет година**:
 - ✓ петогодишњи рок се рачуна од дана закључења уговора о раду од стране новонастањеног обвезника са првим квалификованим послодавцем (нпр. уколико лице закључи уговор 1. јануара 2022. године, ова олакшица се користи до 31. децембра 2026. године).
 - ✓ уколико новонастањени обвезник закључи уговор о раду са првим квалификованим послодавцем 1. јануара 2022. и 1. јануара 2026. промени послодавца и закључи уговор са другим квалификованим послодавцем, први квалификовани послодавац има право да за то лице користи олакшицу четири године, док други квалификовани послодавац може користити олакшицу за исто лице најдуже годину дана (до 31. децембра 2026. године), будући да се право на умањење може користити најдуже пет година за једно лице.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Ослобођење се сме користити за обрачун прве зараде **након што су испуњени сви услови** за коришћење овог ослобођења **и обезбеђена је валидна документација која то и доказује.**
 - ✓ уколико не постоји валидна документација којом се доказује испуњење било ког од услова за коришћење овог ослобођења у тренутку исплате зараде, не постоји ни могућност за умањење основице за порез за зараде и социјалне доприносе за обрачун зараде.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Уколико квалификовани послодавац и новонастањени обвезник закључе уговор о раду на неодређено време али у моменту исплате прве зараде немају документацију којом се доказује испуњење било ког од услова за коришћење овог ослобођења (нпр. новонастањени обвезник пре обрачуна прве зараде није доставио доказ да је настањен на територији Србије), не постоји могућност коришћења овог ослобођења за тај месец
 - ✓ уколико новонастањени обвезник достави и доказ да је настањен на територији Србије пре обрачуна следеће зараде, максимални период коришћења подстицаја за умањење основице за порез на зараду и доприносе износи 4 године и 11 месеци,
 - ✓ квалификовани послодавац и новонастањени обвезник током целог периода су дужни да поседују валидну документацију за коришћење подстицаја.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- У случају промене квалификованог послодавца (када новонастањени порески обвезник закључи уговор о раду са другим квалификованим послодавцем), други квалификовани послодавац, као и сваки следећи квалификовани послодавац, дужан је да прибави сву неопходну документацију у циљу доказивања испуњености услова у односу **на период који претходи дану закључења уговора о раду са првим квалификованим послодавцем.**
 - ✓ може прибавити од новонастањеног обвезника у оригиналу,
 - ✓ може прибавити као оверене копије код јавног бележника,
 - ✓ имајући у виду да новонастањени обвезник неопходну документацију доставља у оригиналу (првом квалификованом послодавцу), односно као оверену копију (сваком следећем квалификованом послодавцу), у пракси је након прибављања свих оригиналних докумената пожељно и препоручљиво обезбедити и оверене копије које би се користиле у случају промене квалификованог послодавца.

Пример обрачуна

- Физичко лице, новонастањени обвезник закључује уговор о раду са квалификованим послодавцем 1. фебруара 2022. године. Уговорена бруто један зарада износи 350.000 динара. Новонастањени обвезник испуњава услове за умањење основице за обрачун пореза и доприноса.
- Исплата прве зараде се врши 28. фебруара 2022. године. У моменту исплате зараде новонастањени обвезник квалификованом послодавцу није доставио доказ о праву својине на непокретности за становање или закупу непокретности, већ га доставља током марта 2022. године. Почевши од обрачуна зараде за март 2022. године, квалификовани послодавац и новонастањени обвезник имају сву неопходну документацију за коришћење умањења основице за обрачун пореза и доприноса.
- Могућност коришћења ове олакшице се може применити почевши од обрачуна зараде за март 2022. године.

Пример обрачуна

РБ	Назив	Фебруар 2022	Март 2022
1.	Бруто зарада	350.000	350.000
2.	Неопорезиви износ	19.300	19.300
3.	Основица пореза на зараду пре додатног умањења (1-2)	330.700	330.700
4.	Износ за који се додатно умањује пореска основица за новонастањеног обвезника (3*70%)		231.490
5.	Основица пореза на зараду (3-4)	330.700	99.210
6.	Порез на зараду (10%)	33.070	9.921
7.	Основица за плаћање доприноса пре умањења	350.000	350.000
8.	Износ за који се умањује основица за плаћање доприноса (7*70%)		245.000
9.	Основица за плаћање доприноса након умањења (7-8)		105.000
10.	<i>Максимална основица за плаћање доприноса</i>	<i>441.140</i>	<i>441.140</i>
11.	Основица за плаћање доприноса	350.000	105.000
12.	Доприноси на терет запосленог (11x19.9%)	69.650	20.895
	Допринос за ПИО (11x14%)	49.000	14.700
	Допринос за здравство (11x5.15%)	18.025	5.408
	Допринос за незапосленост (11x0.75%)	2.625	788
13.	Доприноси на терет послодавца (11x16.15%)	56.525	16.958
	Допринос за ПИО (11x11%)	38.500	11.550
	Допринос за здравство (11x5.15%)	18.025	5.408
14.	Нето за исплату новонастањеном обвезнику (1-6-12)	247.280	319.184
15.	Оптерећеност нето зараде порезом и доприносима за обавезно социјално осигурање	64%	15%
16.	Трошак послодавца (1+13)	406.525	366.958

Пример обрачуна

- Прописани начин умањења основице за порез и доприносе за новонастањеног обвезника подразумева мањи порез и доприносе на терет запосленог који се плаћају из зараде, што значи и **већу нето зараду новонастањеног обвезника**.
- Поред тога, будући да је у периодима када се користи ова олакшица и основица за доприносе на терет послодавца умањена за 70% и **укупан трошак зарада за послодавца је нешто мањи**.
- У оквиру Каталога врсте прихода, који је саставни део Правилника о пореској пријави за порез по одбитку, је предвиђена и посебна ознака за ову врсту ослобођења, *„24: Зарада новонастањеног обвезника, са правом на умањење за 70% основице пореза на зараду и доприноса по члану 15в Закона и члану 15а Закона о доприносима“*.

Неопходна документација за примену подстицаја

□ Изјава квалификованог послодавца

- потврђује да новонастањени обвезник пре заснивања радног односа није био у радном односу код било ког послодавца који би се у моменту стицања статуса новонастањеног обвезника сматрали повезаним лицем,
- уколико новонастањени обвезник промени квалификованог послодавца, и тај нови квалификовани послодавац (и потенцијално сваки следећи за време трајања олакшице) треба да припреми овакву писану изјаву, којом потврђује да тај запослени **није био у радном односу код било ког послодавца који се у моменту стицања статуса новонастањеног обвезника** (тј. у моменту закључења уговора са првим квалификованим послодавцем) **сматрао повезаним лицем са тим квалификованим послодавцем.**

Неопходна документација за примену подстицаја

□ Изјава новонастањеног обвезника

- потврђује да пре заснивања радног односа са квалификованим послодавцем није био у радном односу (уколико није био запослен), односно информације о свим послодавцима (пун назив и седиште послодавца) и државама чији је порески обвезник тај послодавац код кога је био у радном односу током периода рада у другој држави (уколико је био запослен).

□ Доказ да је новонастањени обвезник минимум три године од 1990. године био порески резидент Србије

- прибавља новонастањени обвезник **само у случају** када закључује уговор о раду са квалификованим послодавцем **који јесте повезано лице са послодавцем код кога је новонастањени обвезник претходно био запослен**

Неопходна документација за примену подстицаја

- Доказ да је новонастањени обвезник минимум три године од 1990. године био порески резидент Србије (наставак)
 - за држављане Србије
 - ✓ потврда о промени пребивалишта или боравишта од МУП-а од 1990. године из које се може утврдити да је физичко лице најмање три године имало пребивалиште или боравиште на територији Србије, или
 - ✓ потврда о промени пребивалишта или боравишта супружника и њихове заједничке малолетне деце од МУП-а, из које се може утврдити да су супружник и деца новонастањеног обвезника у периоду од 1990. године најмање три године имали пребивалиште или боравиште на територији Србије;
 - за стране држављане (обвезнике који немају држављанство Србије)
 - ✓ доказ о одобреном привременом боравку или сталном настањењу на територији Србије од МУП-а, из кога се може утврдити да је то лице најмање три године имало одобрен привремени боравак или стално настањење на територији Србије у периоду од 1990. године; или
 - ✓ такав доказ за супружника и њихову заједничку малолетну децу, из кога се може утврдити да је то лице најмање три године имало одобрен привремени боравак или стално настањење на територији Републике од 1990. Године.

Неопходна документација за примену подстицаја

- Доказ да новонастањени обвезник није претежно боравио на територији Србије у претходном периоду
 - за новонастањене обвезнике који нису претежно боравили на територији Србије у периоду од 2 године :
 - ✓ писана изјава којом физичко лице потврђује да у претходна 24 месеца који претходе датуму закључења уговора претежно боравио на територији(ама) других држава, и
 - ✓ један од докумената који доказује да је обвезник претежно боравио ван Србије:
 - потврда о промени пребивалишта (или боравишта) издата од МУП-а, или
 - потврда о пребивалишту (или боравишту) у другој држави издату од надлежног органа друге државе, или извод из регистра страног надлежног органа, или
 - потврда страног послодавца о радном односу у другој држави и раду на територији друге државе, или
 - доказ надлежног државног органа друге државе да је физичко лице било осигураник социјалних доприноса у другој држави.

Неопходна документација за примену подстицаја

- Доказ да новонастањени обвезник није претежно боравио на територији Србије у претходном периоду (наставак)
 - за обвезнике који у моменту закључења уговора имају мање од 40 година, и у периоду од 12 месеци који претходе дану закључења уговора су претежно боравили ван територије Србије ради школовања:
 - ✓ писана изјава којом физичко лице потврђује да у претходних 12 месеци који претходе датуму закључења уговора претежно боравио на територији(ама) других држава,
 - ✓ диплому, уверење или потврду о завршеном средњем или високом образовању или завршене постдипломске или студије првог, другог или трећег степена у другој држави или потврду о другом виду стручног усавршавања у другој држави, и
 - ✓ један од докумената који доказује да је обвезник претежно боравио ван Србије у периоду од 12 месеци који претходе дану закључења уговора:
 - државног органа те државе да је физичко лице било осигураник социјалних доприноса у другој држави.
 - потврда о промени пребивалишта (или боравишта) издата од МУП-а; или
 - потврду о пребивалишту (или боравишту) у другој држави издату од надлежног органа друге државе, или извод из регистра страног надлежног органа.

Неопходна документација за примену подстицаја

- ❑ Доказ о праву својине на непокретности за становање или закупу непокретности
 - прибавља новонастањени обвезник,
 - подразумева или сопствено право својине на непокретности за становање или закупу непокретности у Србији или право својине на непокретности за становање чланове породице.
- ❑ Писану изјаву којом новозапослени обвезник потврђује да се у периоду од 183 дана по закључењу уговора о раду са квалификованим послодавцем настанио у Србији заједно са супружником и заједничком малолетном децом.

Неопходна документација за примену подстицаја

□ Уверење о пребивалишту, односно одобреном боравку

- прибавља новонастањени обвезник,
- први пут се доставља у року од 180 дана од датума закључења уговора, а после тога најмање једном у 12 месеци током периода коришћења олакшице
 - ✓ за држављане Србије то представља уверење о пребивалишту (или боравишту) у Србији издато од стране МУП-а,
 - ✓ за стране држављане је то доказ о одобреном привременом боравку или сталном настањењу у Србији за новонастањеног обвезника, супружника и заједничку малолетну децу

Подстицај изузимања квалификованих прихода (IP Box)

PHILIP MORRIS
OPERATIONS A.D. NIŠ

NALED

новембар 2022.

Садржај

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају	74
Престанак права на коришћење пореског подстицаја	84
Утврђивање квалификованог прихода који се изузима из пореске основице	85
Преглед неопходне документације за коришћење пореског подстицаја	93

Овде наведене информације су опште природе и не односе се ни на једно одређено правно или физичко лице. Иако је намера овог документа да пружи тачну и ажурну информацију, не гарантујемо тачност информација од датума пријема или у будућности. Не препоручујемо предузимање било каквих активности без професионалног савета и детаљног прегледа конкретне ситуације.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Регулаторни оквир који дефинише подстицај:
 - ✓ Члан 25б Закона о порезу на добит правних лица
 - ✓ Правилник о условима и начину изузимања квалификованих прихода из основице пореза на добит правних лица
- Ефекат подстицаја је смањење пореске основице кроз изузимање (искључивање) дела прихода из пореског биланса који би према општим правилима били опорезиви приходи:
 - ✓ овим се смањује основица пореза на добит правних лица, а тиме и пореска обавеза.
- Порески подстицај може да користи сваки порески обвезник, носилац права на депонованом ауторском делу или сродном праву, односно носилац права или подносилац пријаве у вези са проналаском, коју даје на искоришћавање другом лицу уз накнаду (правном или физичком, домаћем или страном) и остварује приходе по том основу.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Из основице за обрачун пореза на добит може се изузети 80% утврђених квалификованих прихода.
- Износ квалификованих прихода се добија усклађивањем редовних прихода које обвезник оствари по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно уступања права у вези са проналаском уз накнаду:
 - ✓ подстицај се може применити искључиво на приходе остварене од накнаде по основу релевантне интелектуалне својине депоноване након 1. јануара 2019. године.
- Обвезник који користи подстицај је дужан да најкасније до истека пореског периода у којем први пут примењује порески подстицај депонује код надлежног органа ауторско дело или сродно право, односно, поднесе пријаву у вези са проналаском.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- У случају пореске године која је једнака календарској, одбезник је дужан да депонује дело/предмет права односно поднесе пријаву до 31. децембра текуће године, при чему се без обзира на датум регистравања ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска порески подстицај може користити за целу текућу годину (а не само од момента регистрације).
- Квалификовани приход се обрачунава на следећи начин

$$\text{Квалификовани приход} = (\text{укупан приход у текућој години} - \text{квалификовани расход}) \times \frac{\text{учешће квалификованих расхода у укупним трошковима}}{100}$$

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- *Укупни приходи* у пореском периоду представљају приходе које обвезник оствари по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно уступања права у вези са проналаском уз накнаду.
- *Квалификовани расходи* представљају укупне историјске или текуће порески признате расходе у вези са активностима истраживања и развоја које су као последицу имале настанак депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска, који су:
 - ✓ порески признати расходи по општим пореским правилима,
 - ✓ расходи који се могу подвести под листу дозвољених расхода за потребе примене подстицаја увећаног одбитка за трошкове истраживања и развоја (члан 22г ЗПДПЛ).

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Приликом рачунања квалификованих расхода, износ расхода се утврђује:
 - ✓ у редовно (неувећано) признатом износу у пореском билансу, уколико обвезник није користио подстицај увећаног одбитка за трошкове истраживања и развоја из члана 22г, или
 - ✓ у двоструко увећаном износу, уколико је обвезник користио подстицај из члана 22г.
- Међутим, без обзира да ли обвезник користи или не користи подстицај увећаног одбитка, приликом обрачуна квалификованих расхода је неопходно детаљно анализирати листу дозвољених трошкова за потребе примене подстицаја увећаног одбитка за трошкове истраживања и развоја из члана 22г, будући да се на основу њих дефинише који расходи се могу сматрати квалификованим расходима за потребу IP Vox подстицаја.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Уколико је износ квалификованих расхода већи од укупних прихода остварених у току пореског периода, порески обвезник за дату годину неће имати ефективно право на подстицај, а укупан приход ће умањити за износ квалификованих расхода до вредности нула.
- Уколико обвезник у периоду 2025 – 2028 годишње остварује приход по основу накнаде од ауторског дела од по 10 милиона динара, а квалификовани расходи износе 23 милиона динара, начин обрачуна разлике између укупних прихода и квалификованих расхода за период 2025 – 2028 година је приказан у наставку.

Година	Укупан приход	Квалификовани расходи	Преостали износ квалификованих расхода након умањења	Укупан приход по умањењу за квалификоване расходе
2025	10.000.000	23.000.000	13.000.000	0
2026	10.000.000	23.000.000	3.000.000	0
2027	10.000.000	23.000.000	0	7.000.000
2028	10.000.000	23.000.000	0	10.000.000

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Уколико обвезник ауторско дело или предмет сродног права, односно проналазак стиче кроз унос неновчаног улога у капитал од стране резидентног правног лица, односно путем статусне промене, **квалификованим расходима се сматрају укупни квалификовани расходи претходног власника депонованог ауторског дела, предмета сродног права, односно проналаска:**
 - ✓ за потребе рачунања квалификованих прихода мораће да посматра (и сабира) историјске квалификоване расходе претходног имаоца ове имовине.
- Уколико је претходник користио и IP Vox подстицај, историјским пореско признатим расходима обвезника сматра се укупан износ квалификованих расхода претходног власника умањен за износ таквих расхода који су коришћени приликом утврђивања износа квалификованог прихода за потребе примене:
 - ✓ уколико је претходник користио IP Vox подстицај, обвезник ће умањити квалификоване расходе за онај износ који је његов претходних већ „потрошио“ одузимајући их од својих укупних прихода.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- *Укупни трошкови* представљају износ утврђених квалификованих расхода увећан за:
 - ✓ издатке у вези са активностима истраживања и развоја, настале према лицу које је нерезидентно правно или физичко лице или је такво лице стварни власник прихода,
 - ✓ издатке у вези са активностима истраживања и развоја, настале према лицу које је истовремено резидентно правно или физичко лице и повезано у смислу пореских прописа, у делу у којем су такви издаци већи у односу на вредност издатака који би се обрачунали применом принципу “ван дохвата руке”,
 - ✓ цену преноса имовинских права на том ауторском делу или предмету сродног права, односно проналаска уколико је стицање извршено од неповезаног лица или цену утврђену у складу са принципом “ван дохвата руке” у случају стицања од повезаног лица,

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- *Укупни трошкови* представљају износ утврђених квалификованих расхода увећан за:
 - ✓ историјску и текућу пореску амортизацију депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска које је обвезник стекао на начин да су та права унета у његов капитал од стране нерезидентног правног или физичког лица, у делу који се односи на вредност таквог права у моменту уноса,
 - ✓ историјску укупну вредност претходно наведених издатака који увећавају укупне трошкове које је имало друго резидентно правно лице у ситуацији када је обвезник стекао имовинска права на депонованом ауторском делу или предмету сродног права, односно проналаску, тако што су та права унета у његов капитал од стране тог другог резидентног правног лица или их је стекао у статусној промени од тог другог.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Обрачун квалификованих прихода врши се за сваки предмет депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска у вези са којим се користи подстицај посебно:
 - ✓ дужан да изврши обрачун квалификованих прихода, и да припреми неопходну документацију и евиденције у оном броју посебних примерака за колико се предмета својине подстицај и примењује.
- У пореском билансу се обрачун пореског подстицаја, односно 80% од обрачунатих квалификованих прихода, исказује **на редном броју 50. Обрасца ПБ 1** (за правна лица), односно **редном броју 43. Обрасца ПБ 2** (за предузетнике), који умањује пореску основицу искључивањем унетог, порески подстакнутог прихода.

Престанак права на коришћење пореског подстицаја

- Обвезник губи право на подстицај уколико:
 - ✓ је пријава у вези са проналаском одбијена
 - ✓ је пријава у вези са проналаском одбачена
- Уколико је пријава у вези са проналаском одбијена право на подстицај се губи *почев од пореског периода у ком је пријава одбијена.*
- Уколико је пријава у вези са проналаском одбачена, *у пореском периоду у ком је пријава одбачена се увећава пореска основица за укупан износ коришћеног умањењана на редном броју 44. Обрасца ПБ 1 (за правна лица), односно редном броју 38. Обрасца ПБ 2 (за предузетнике).*
- Поред тога, у случају да је обвезнику престао статус носиоца права у вези са проналаском, право на коришћење подстицаја престаје почев од пореског периода у којем је статус престао.

Утврђивање квалификованог прихода који се изузима из пореске основице

ПРИМЕР: Друштво је у марту 2025. године завршило са пројектом истраживања и развоја и поднело пријаву надлежном органу за заштиту патента и остварује право на коришћење подстицаја.

У новембру 2025. године Друштво је закључило уговор о лиценци са резидентним правим лицем и остварило накнаду од уступања права у вези са проналаском у износу од 70.000.000 динара. У 2026. години приход је износио 80.000.000 динара, а у 2027. години 125.000.000 динара.

Друштво је одлучило да у 2025. години почне да користи подстицај.

Вредности неопходне за обрачун квалификованог прихода за 2025. годину:

- ✓ Приход остварен по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела: 70,000,000 динара
- ✓ Укупни историјски пореско признати расходи: 80,067,500 динара
- ✓ Укупни текући пореско признати расходи: 7,000,000 динара
- ✓ Износ издатака из претходних пореских периода: 5,557,500 динара

Утврђивање квалификованог прихода који се изузима из пореске основице

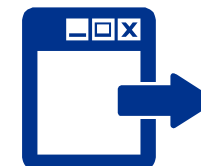
- Обрачунате износе друштво уноси у прописани образац Обрачун квалификованих прихода (ОКП образац) који подноси уз порески биланс почевши од 2025. године.
- Уколико Друштво А у пореском билансу ове расходе за истраживање и развој признаје у двоструком износу, обрачунате вредности расхода у ОКП образац је потребно унети у двоструком износу.
- Уколико друштво не користи подстицај двоструког признавања трошкова за истраживање и развој, износ расхода који се уноси у ОКП образац представља стварни износ трошкова (тј. износ расхода се не увећава).
- ОКП образац се попуњава и подноси за сваку годину у којој обвезник користи право на порески подстицај, без обзира да ли остварује квалификовани приход, и без обзира на чињеницу да ли има квалификоване трошкове (или су они искоришћени у претходним пореским периодима).

Утврђивање квалификованог прихода који се изузима из пореске основице (Образац ОКП)

РБ	Опис	2025.	2026.	2027.
1	Приход остварен по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска у пореском периоду	70,000,000	80,000,000	125,000,000
2	Износ квалификованих расхода за које се умањује приход остварен у пореском период (2.1.+2.2.)	174,135,000	104,135,000	24,135,000
2.1.	Износ квалификованих расхода обрачунат за порески период, осим квалификованих расхода из члана 2. став 10. овог правилника (2.1а - 2.1б + 2.1в)	174,135,000	104,135,000	24,135,000
2.1а	Укупни историјски пореско признати расходи	160,135,000	174,135,000	174,135,000
2.1б	Износ историјских пореско признатих расхода за који је умањен износ прихода остварен по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела или предмета из претходног, односно претходних пореских периода у којима је примењен члан 25б Закона		70,000,000	150,000,000
2.1в	Укупни текући порески признати расходи	14,000,000	-	-
2.2.	Укупни историјски порески признати расходи из члана 2. став 10. овог правилника (60%/40%/20% x 1.)			
3	Учешће укупних квалификованих расхода у укупним трошковима (3.1./3.2.) x 100	94%	94%	94%
3.1.	Износ укупних квалификованих расхода (2.1а + 2.1в)	174,135,000	174,135,000	174,135,000
3.2.	Укупни трошкови (3.1.+3.2.1.+3.2.2.)	185,250,000	185,250,000	185,250,000
3.2.1.	Износ издатака из члана 3. став 1. овог правилника из претходног, односно претходних пореских периода	11,115,000	11,115,000	11,115,000
3.2.2.	Износ издатака из члана 3. став 1. овог правилника за текући порески период	-	-	-
4	Квалификовани приход (1.-2.) x 3.	-	-	94,813,100
5	Квалификовани приход који се изузима из пореске основице (4. x 80%)	-	-	75,850,480

Утврђивање квалификованог прихода који се изузима из пореске основице

- Специјална правила за утврђивање пореско-признатих расхода за обвезника који је:
 - ✓ депоновао ауторско дело или предмет сродног права, односно проналазак или стекао статус подносиоца пријаве или стекао статус носиоца права за проналазак након 1. јануара 2019. године, а који закључно са 31. децембром 2018. године по основу тог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска у пословним књигама евидентирао сталну имовину, или
 - ✓ у претходним пореским периодима остваривао приходе од искоришћавања ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска које је депоновао/за које је поднео пријаву након 01.01.2019. године независно од тога да ли је то ауторско дело, предмет сродног права или проналазак евидентирао као сталну имовину.

Утврђивање квалификованог прихода који се изузима из пореске основице

- Износ историјских пореско признатих расхода насталих до 1. јануара 2019. године утврђује применом посебно прописаног правила и то:
 - ✓ у првом пореском периоду у коме примењује подстицај у износу од 60% укупних прихода од искоришћавања интелектуалне својине остварених у том пореском периоду;
 - ✓ у другом пореском периоду у коме примењује подстицај у износу од 40% укупних прихода од искоришћавања интелектуалне својине остварених у том пореском периоду;
 - ✓ у трећем пореском периоду у коме примењује подстицај у износу од 20% укупних прихода од искоришћавања интелектуалне својине, остварених у том пореском периоду.
 - ✓ *За утврђивање квалификованих расхода који настају након 1. јануара 2019. године се примењују општа правила.*

Утврђивање квалификованог прихода који се изузима из пореске основице

- У овом случају квалификовани приход обвезника се утврђује на следећи начин:

$$\text{Квалификовани приход} = \left(\frac{\text{укупан приход остварен након 1. јануара 2019. године}}{\text{укупни квалификовани приходи}} - \frac{\text{укупни квалификовани расходи настали након 1. јануара 2019. године}}{\text{укупни трошкови настали након 1. јануара 2019. године}} \right) \times \frac{\text{квалификовани расходи настали након 1. јануара 2019. године}}{\text{укупни трошкови настали након 1. јануара 2019. године}}$$

- Укупни трошкови се у овој ситуацији рачунају као збир квалификованих расхода насталих након 1. јануара 2019. године увећаних за категорије издатака насталих након 1. јануара 2019. године

Утврђивање квалификованог прихода који се изузима из пореске основице

ПРИМЕР: Претпоставимо да је друштво пројекат истраживања и развоја вршило у годинама пре 2019. године. У 2020. години је стекло статус подносиоца пријаве за проналазак и остварило приходе од искоришћавања патента 2020. године – 80.000.000 динара, 2021. године – 100.000.000 динара и 2022. године – 120.000.000 динара.

Додатно, друштво је у 2020. години:

- ✓ Имало текуће порески признате расходе – 12.000.000 динара,
- ✓ Користило саветодавне услуге правног лица из иностранства – 13.000.000 динара

Утврђивање квалификованог прихода који се изузима из пореске основице (образац ОКП)

РБ	Опис	2020.	2021.	2022.
1	Приход остварен по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска у пореском периоду	80,000,000	100,000,000	120,000,000
2	Износ квалификованих расхода за које се умањује приход остварен у пореском периоду (2.1.+2.2.)	60,000,000	52,000,000	36,000,000
2.1.	Износ квалификованих расхода обрачунат за порески период, осим квалификованих расхода из члана 2. став 10. овог правилника (2.1а - 2.1б + 2.1в)	12,000,000	12,000,000	12,000,000
2.1а	Укупни историјски пореско признати расходи		12,000,000	12,000,000
2.1б	Износ историјских пореско признатих расхода за који је умањен износ прихода остварен по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела или предмета из претходног, односно претходних пореских периода у којима је примењен члан 25б Закона			
2.1в	Укупни текући порески признати расходи	12,000,000	-	-
2.2.	Укупни историјски порески признати расходи из члана 2. став 10. овог правилника (60%/40%/20% x 1.)	48,000,000	40,000,000	24,000,000
3	Учешће укупних квалификованих расхода у укупним трошковима (3.1./3.2.) x 100	48%	48%	48%
3.1.	Износ укупних квалификованих расхода (2.1а + 2.1в)	12,000,000	12,000,000	12,000,000
3.2.	Укупни трошкови (3.1.+3.2.1.+3.2.2.)	25,000,000	25,000,000	25,000,000
3.2.1.	Износ издатака из члана 3. став 1. овог правилника из претходног, односно претходних пореских периода		13,000,000	13,000,000
3.2.2.	Износ издатака из члана 3. став 1. овог правилника за текући порески период	13,000,000		
4	Квалификовани приход (1.-2.) x 3.	9,600,000	23,040,000	40,320,000
5	Квалификовани приход који се изузима из пореске основице (4. x 80%)	7,680,000	18,432,000	32,256,000

Преглед неопходне документације за коришћење пореског подстицаја

1. Документ издат од стране надлежног органа, којим се потврђује да је ауторско дело или предмет сродног права, депонован у одговарајући регистар, односно да је обвезник носилац права, односно подносилац пријаве, у вези са проналаском (објава признатог патента или пријава патента)
2. Документацију предату надлежном органу у вези са депонованим ауторским делом или предметом сродног права, односно проналаском (обрасци који се подносе за потребе заштите различитих врста интелектуалне својине (нпр. захтев за признавање патента), при чему је за потребе примене подстицаја неопходно чувати целокупну документацију која се подноси ЗИС-у)
3. Евиденцију прихода остварених по основу накнаде за искоришћавање депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно прихода остварених по основу уступања права у вези са проналаском на основу уговора о лиценци (аналитичка картица конта на коме су евидентирани приходи од искоришћавања интелектуалне својине или спецификација издатих фактура у вези са искоришћавањем права интелектуалне својине)
4. Документацију у вези са правним основом за давање права коришћења ауторског дела или предмета сродног права, односно уступања права у вези са проналаском трећим лицима (нпр. уговор о лиценци)
5. Рачуне издате у складу са документацијом у вези са правним основом за давање права коришћења ауторског дела или предмета сродног права, односно уступања права у вези са проналаском трећим лицима (издате фактуре по основу датог права на искоришћавање интелектуалне својине)

Преглед неопходне документације за коришћење пореског подстицаја

6. Изјаву законског заступника носиоца права у вези са проналаском да пријава није одбијена, односно одбачена од стране надлежног органа (уз коју се прилаже одговарајући извод са интернет странице надлежног органа који садржи податке о статусу пројаве на последњи дан пореског периода у ком се примењује пореско ослобођење члан). Обвезник не доставља ову изјаву почев од пореског периода у којем је стекао статус носиоца права над проналаском
7. Опис (спецификацију) истраживачко-развојног пројекта који је резултирао настанком депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска, са посебно истакнутим фазама пројекта као и планом набавке, ради одређивања трошкова насталих за потребе настанка депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска (при чему се могу користити документи Business Plan и Project Description припремљени за потребе R&D подстицаја)
8. Евиденцију укупних трошкова у вези са активностима истраживања и развоја које су резултирале настанком депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска, са назнаком који део укупних трошкова се сматра квалификованим расходом (може да се користи евиденција трошкова која се води за потребе R&D подстицаја),
9. Уговоре са трећим лицима, односно другу документацију из које се може утврдити природа односа, рачуни и друга документација на основу које је припремљена евиденција укупних трошкова у вези са активностима истраживања и развоја (може да се користи документација која се припрема за потребе R&D подстицаја)
10. Документацију о трансферним ценама, уколико је део укупних трошкова настао у трансакцијама са повезаним лицима

Преглед неопходне документације за коришћење пореског подстицаја

11. Оверену копију одлуке о повећању основног капитала обвезника, оверену копију оснивачког акта обвезника и другу документацију достављену приликом регистрације уноса неновчаног улога, у случају да је обвезник постао власник депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска уносом у капитал обвезника од стране резидентног правног лица,
12. Уговор о статусној промени, план поделе и другу документацију која је достављена органу надлежном за вођење регистра привредних субјеката приликом регистрације статусне промене, у случају да је обвезник постао власник депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска, у статусној промени извршеној у складу са законом који уређује привредна друштва
13. Документацију и евиденцију претходног власника депонованог ауторског дела или предмета сродног права, односно проналаска из тачака 1. и 8., у случају да је претходни власник примењивао ову олакшицу, односно документацију из тачки. 1, 2, 7, 9, 10, 11 и 12, у случају да претходни власник није примењивао ову олакшицу
14. Изјаву законског заступника обвезника да евиденција о укупним трошковима садржи све укупне трошкове у вези са депонованим ауторским делом или предметом сродног права, односно проналаском.

Преглед неопходне документације за коришћење пореског подстицаја

- **Документација се припрема посебно за свако ауторско дело, предмет сродног права, односно проналазак**
- Уколико се квалификовани расходи (настали до 01.01.2019. године) утврђују применом посебно прописаних правила (како је претходно описано), за тај део расхода се не припрема наведена документација

Подстицај увећаног одбитка за трошкове истраживања и развоја

новембар 2022.

Садржај

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају	99
Издаци који се могу укључити у подстицај	111
Издаци који се не могу укључити у подстицај	132
Престанак коришћења у периоду краћем од прописаног	133
Документација неопходна за примену подстицаја	138

Овде наведене информације су опште природе и не односе се ни на једно одређено правно или физичко лице. Иако је намера овог документа да пружи тачну и ажурну информацију, не гарантујемо тачност информација од датума пријема или у будућности. Не препоручујемо предузимање било каквих активности без професионалног савета и детаљног прегледа конкретне ситуације.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Регулаторни оквир који дефинише подстицај:
 - ✓ Члан 22г Закона о порезу на добит правних лица, и
 - ✓ Правилник о условима и начину остваривања права на признавање трошкова који су непосредно повезани са истраживањем и развојем у пореском билансу у двоструко увећаном износу.

- Ефекат подстицаја је двоструко признавање трошкова непосредно повезаних са истраживањем и развојем које се обавља у Србији у пореском билансу обвезника:
 - ✓ нпр. уколико обвезник има реалне трошкове истраживања и развоја у износу од 100 динара, у пореском билансу се тај износ удвостручује, те признати трошкови за ИП у пореском билансу износе 200 динара.

- Порески подстицај могу да користе резидентни обвезници пореза на добит правних лица (друштва са ограниченом одговорношћу, предузетници и сл.)
 - ✓ Није применљиво за страна правна лица, огранке страних правних лица, представништва и сл.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Трошкови ИР који се двоструко признају у пореском периоду у ком су настали се исказују:
 - ✓ на редном броју 36. Обрасца ПБ 1 (правна лица)
 - ✓ на редном броју 35. Обрасца ПБ 2 (предузетници)
- Издаци за ИР који се не евидентирају као трошкови, већ као имовина, се могу признати:
 - ✓ као расход у пореском периоду у ком су набављени у износу набавне вредности, а сразмерно проценту коришћења средства за потребе ИР,
 - ✓ као расход у пореском билансу, у пореском периоду у ком је стално средство узето у закуп, и то у износу укупне накнаде коју је обвезник дужан да плати у периоду трајања уговора о закупу,
 - ✓ *Ово не утиче на признавање амортизације тих средстава, односно њихово обезвређење које се порески признаје у одговарајућим пореским периодима*

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- За стална средства која се користе за ИР **набављена пре отпочињања коришћења подстицаја**, као расход у пореском билансу се признаје **неотписана пореска вредност на дан почетка коришћења тог средства**, сразмерно проценту њиховог коришћења за потребе ИР.
- Нпр. уколико обвезник купи средство 1. марта 2020. године, и то средство почиње да користи 1. априла 2023. године, чија је неотписана пореска вредност на дан 1. април 2023. године 100.000 динара, порески обвезник за порески период за 2023. годину признаје расход у:
 - ✓ висини 100.000 динара, уколико то средство у целости користи за потребе ИР,
 - ✓ односно сразмерно мањем износу уколико се средство у целости не користи за потребе ИР (уколико се средство са 50% користи за потребе ИР, у пореском билансу за 2023. годину се признаје 50.000 динара).

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Накнадна улагања извршена у стална средства настала као резултат ИР се признају као расход у пореском билансу у пуном износу у пореском периоду у ком су завршена.
- Из примене подстицаја искључена су истраживања настала у циљу проналажења и развоја нафте, гаса или минералних залиха у екстрактивној индустрији.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Порески прописи ближе не дефинишу шта се тачно сматра истраживањем а шта развојем.
- Обвезници сами процењују да ли се њихове активности могу сматрати истраживањем и развојем.

- Дефиниција истраживања и развоја је преузета из Међународног рачуноводственог стандарда 38.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

„... истраживањем се сматра оригинално или планирано истраживање предузето у циљу стицања новог научног или техничког знања и разумевања ...“

Особине истраживања:

- ✓ истраживање мора да буде активност на откривању нечег новог,
 - ✓ истраживање мора да буде планирано (активност стицања новог научног или техничког знања и разумевања мора да буде организована (свесна), а не случајна),
 - ✓ намеравани завршетак фазе истраживања је ново научно или техничко знање и разумевање, иако се за коришћење подстицаја не захтева завршетак истраживања успехом.
-
- Резултат истраживања није нужно сам по себи производ или услуга спремна за тржиште, већ знање и/или разумевање нечега што је ново (процес, формула, план).
 - Након фазе истраживања предстоји фаза развоја.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

„... а развојем примена резултата истраживања или примена другог научног достигнућа или дизајна производње нових значајно побољшаних материјала, уређаја, производа, процеса, система или услуга пре приступања комерцијалној производњи или коришћењу.“

Особине развоја:

- ✓ разлика од истраживања је у томе што се у фази развоја више не открива, не сазнаје, већ се открића и знања примењују за стварање конкретне ствари,
- ✓ циљ развоја је производња нових или значајно побољшаних материјала, уређаја итд. (у фази развоја се ствара нешто ново (није раније постојало), или је постојало али је значајно побољшано),
- ✓ није нужно да фаза развоја долази искључиво уколико јој је код тог обвезника претходила фаза истраживања, тј. у фази развоја могу да се користе и туђа достигнућа,
- ✓ фаза развоја је завршена онда када је предмет развоја спреман за комерцијалну производњу или коришћење.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Порески подстицај у вези са истраживањем и развојем може да се оствари искључиво уколико би успешни резултати и користи пројекта истраживања или развоја припадали пореском обвезнику који их спроводи:
 - ✓ оно што настане као последица истраживачког или развојног пројекта обвезника мора након завршеног пројекта да припада обвезнику који примењује подстицај.
- Уколико би резултати припадали другоме, порески подстицај не може признати обавезник који услужно врши делатност истраживања или развоја.
 - ✓ уколико страна лица оснивају зависна друштва у Србији која развијају одређену интелектуалну својину за оснивача, по основу креиране својине која не припада домаћем друштву које обавља ИР, домаћа зависна лица не могу да користе подстицај за истраживање и развој (при чему подстицај не може да искористи ни страном правно лице).

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Порески подстицај може да се оствари без обзира на резултате истраживања и развоја.
 - ✓ евентуални неуспех у истраживачком или развојном пројекту не утиче на право обвезника да користи подстицај.
- Двоструко признавање трошкова је могуће уколико најмање 90% свих запослених који су ангажовани на пословима ИР своје активности обавља на територији Србије.
 - ✓ изузетно, пројекат ће се сматрати обављеним у Србији и уколико се неки његови делови обављају ван њене територије, под условом да је измештање активности истраживања и развоја ван територије Србије узроковано посебним физичким, географским, односно природним факторима које није могуће обезбедити на територији Србије.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Примери који описују (не)могућност стицања права за коришћења подстицаја

Пример	Право на коришћење подстицаја и објашњење
<p>Привредно друштво има 30 запослених од чега:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 15 ради на једном пројекту развоја новог производа у Србији (<i>пројекат 1</i>), • 3 запослених ради на другом – неповезаном пројекту истраживања и развоја у Србији (<i>пројекат 2</i>), • 2 запослених је упућено на рад у иностранству где такође раде на том другом – неповезаном пројекту истраживања и развоја (<i>пројекат 2</i>), • 10 запослених ради у Србији на другим пословима који нису повезани са ИР. 	<p>Постоји право на коришћење пореског подстицаја за пројекат развоја производа у Србији (<i>пројекат 1</i>) јер 100% запослених који су ангажовани на овом пројекту обавља своје активности у Србији.</p> <p>Не постоји право на коришћење пореског подстицаја за други пројекат на коме ради двоје упућених у иностранство (<i>пројекат 2</i>) јер само 60% запослених обавља своје активности на том пројекту на територији Србије (троје од укупно пет ангажованих на том другом пројекту).</p>

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Примери који описују (не)могућност стицања права за коришћења подстицаја

Пример	Право на коришћење подстицаја и објашњење
Привредно друштво има једног запосленог на позицији директора који је идејни творац идеје о развоју новог производа и не учествује у развоју, али за услуге развоја у потпуности ангажује физичка лица ван радног односа или друга привредна друштва.	Не постоји право на коришћење пореског подстицаја јер је 0% запослених ангажовано на пројекту развоја у Србији.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Примери који описују (не)могућност стицања права за коришћења подстицаја

Пример	Право на коришћење подстицаја и објашњење
<p>Привредно друштво има једног запосленог на позицији директора који је идејни творац идеје о развоју новог производа, и ради са 80% свог радног времена на том пројекту (остатак времена утроши на административне обавезе у вези са заступањем привредног друштва), али за услуге развоја делимично ангажује и друга физичка лица ван радног односа или друга привредна друштва.</p>	<p>Постоји право на коришћење пореског подстицаја јер је 100% запослених ангажовано на пројекту развоја у Србији.</p> <p>Чињеница да запослени директор не ради са пуним радним временом на том пројекту, као и да се део послова поверава другим физичким лицима или другим привредним друштвима не утиче на само право на коришћење подстицаја, али може утицати на висину трошкова за које се може остварити подстицај.</p>

Издаци који се могу укључити у подстицај

- Преглед издатака који се могу укључити у подстицај:
 - ✓ Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја,
 - ✓ Трошкови материјала који је у непосредној вези са истраживањем и развојем,
 - ✓ Трошкови набавке нематеријалних средстава, као и права на коришћење нематеријалне имовине (заштићених ауторских права, патената и сл.) непосредно везаних за истраживање и развој,
 - ✓ Трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој,

Издаци који се могу укључити у подстицај

- Преглед издатака који се могу укључити у подстицај (наставак):
 - ✓ Трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој,
 - ✓ Трошкови набавке стручних мишљења, саветодавних услуга као и преноса посебних знања и вештина (know/how), прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја, осим услуга које су прибављене од повезаних лица,
 - ✓ Трошкови настали за потребе правне заштите права интелектуалне својине у Србији и иностранству (ауторско и сродна права и патенти),
 - ✓ Трошкови позајмљивања који настају по основу новчаних средстава позајмљених искључиво ради финансирања послова истраживања и развоја,
 - ✓ Трошкови производних услуга прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја.

Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја

- Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја се признају у тзв. бруто 2 износу:
 - ✓ у категорију трошкова зарада спадају они трошкови које послодавац заиста и сноси,
 - ✓ уколико послодавац не користи никакву пореску олакшицу приликом обрачуна зараде запосленог, укупан трошак који се може признати за ове сврхе је тзв. бруто 2 износ,
 - ✓ уколико послодавац користи неку пореску олакшицу приликом обрачуна зараде, укупан трошак који се може признати за ове сврхе је стварни трошак који послодавац сноси (бруто 2 обрачунат по општим правилима умањен за примењене олакшице приликом обрачуна зараде).
- Ови трошкови представљају издатке настале превасходно по основу активности стручно-техничких служби приликом спровођења пројекта: активности запослених који су непосредно укључени у идентификовање и решавање одговарајућих техничких проблема повезаних са конкретним пројектом.

Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја

- Квалификују се и трошкови по основу активности лица које су повезане са директним надзором и управљањем (доношењем одлука) у вези са спровођењем пројекта:
 - ✓ осим директног рада на пројекту, под активностима у вези са истраживањем и развојем рачуна се и време које на пројекту проводе чланови тима који обављају надзорне или управљачке функције,
 - ✓ нпр. присуствовање састанцима на којима се расправља о техничким аспектима пројекта.
- Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја могу да обухвате и активности запослених који пружају подршку у вези са пројектом.
 - ✓ подешавање опреме која се користи у сврхе истраживања,
 - ✓ употреба машина у сврху производње прототипских компоненти и сл.

Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја

- Уколико су запослени само делом свог радног времена радно ангажовани на пословима истраживања и развоја на претходно описане начине, за потребе подстицаја признаје се само део таквих трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју:
 - ✓ потребно је одредити проценат утрошеног времена на пројекту истраживања и развоја у односу на укупно радно време које је на располагању запосленом.
- У периодима одмора и одсуства када запослени не остварују зараду већ накнаду зараде, накнада зараде се не може уврстити у трошкове истраживања и развоја.

Трошкови зарада запослених који су ангажовани на пословима истраживања и развоја

- Износ трошкова зарада запослених ангажованих на истраживању који се може признати за потребе примене R&D подстицаја се може утврдити на следећи начин:
 - ✓ дефинисањем ангажованог времена на истраживању на бази процене
 - ✓ дефинисањем ангажованог времена на истраживању на бази вођене евиденције времена

- Процена времена може бити припремљена унапред за сваки месец/годину, али је важно да она буде ревидирана на крају сваког периода (месеца/године) у складу са стварним стањем (процењено/планирано време ангажовања је потребно свести на стварно време ангажовања).

- Да ли проценат ангажовања може да буде 100%?

Трошкови материјала који је у непосредној вези са истраживањем и развојем

- У ову групу спадају трошкови материјала који су у непосредној вези са истраживањем и развојем који се користе ради обављања одређених активности у оквиру реализације истраживачко-развојног пројекта
 - ✓ компоненте које се користе приликом производње прототипа неког производа,
 - ✓ инструменти који се користе у циљу спровођења лабораторијског експеримента,
 - ✓ различите врсте хемикалија и других материјала који се користе приликом тестирања новог процеса или производа, и сл.

Трошкови набавке нематеријалних средстава, као и права на коришћење нематеријалне имовине непосредно везаних за ИР

- Представљају издатке за нематеријалну имовину која се користи за истраживање и развој:
 - ✓ софтвери,
 - ✓ нематеријални алати,
 - ✓ базе података,
 - ✓ нацрти,
 - ✓ дизајни или скице,
 - ✓ заштићени процеси и сл.
- Вредност набавке за коју се може искористити порески подстицај односи се само на онај део таквих трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју.
 - ✓ Опредељује се адекватан проценат коришћења.

Трошкови набавке нематеријалних средстава, као и права на коришћење нематеријалне имовине непосредно везаних за ИР

За пројекат истраживања се указала потреба за коришћењем посебног софтвера који је купљен од нерезидентног правног лица и који је евидентиран као нематеријална имовина у пословним књигама, набавн вредности 10.000.000 РСД. Уговор о набавци је закључен у 1. децембра 2020. године када почиње и његово коришћење. Набављени софтвер се у целини користи у R&D сврхе (100%). Процењени век коришћења софтвера је 5 година.

Опис	Износ
Набавна вредност софтвера	10.000.000
% коришћења у сврхе ИР	100%
Набавна вредност софтвера у сврхе ИР	10.000.000

У биланс за 2020. годину у поље 36 ће бити унета набавна вредност сталног средства (софтвера) у износу од 10.000.000 РСД.

Трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

- Ови трошкови укључују између осталог: некретнине за истраживање и развој, опрему (компјутери, друге радне машине и друга пословна опрема која се користи за истраживање и развој), основно стадо (у случају истраживања које се врши на животињама) и сл.
- Вредност набавке за коју се може искористити порески подстицај односи се само на онај део таквих трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју (опредељује се адекватан проценат коришћења).

Трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

Начин утврђивања вредности која може бити укључена у порески биланс приказан је кроз неколико корака.

Корак 1 – дефинисање времена набавке и времена почетка коришћења некретнине у R&D сврхе

Набавка/коришћење	НПВ у 2019.	НПВ у 2020.	НВ у 2019.	НПВ у 2020.	НВ у 2020.
Набавка пре 2019, почетак коришћења пре 2019.	X				
Набавка пре 2019, почетак коришћења у 2019.	X				
Набавка пре 2019, почетак коришћења у 2020.		X			
Набавка у 2019, почетак коришћења у 2019.			X		
Набавка у 2019, почетак коришћења у 2020.				X	
Набавка у 2020, почетак коришћења у 2020.					X

Трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

Корак 2 – утврђивање износа неотписане/набавне вредности некретнине који ће бити признат као трошак у пореском билансу

- Укупна површина пословне зграде у власништву Друштва А износи 1.000 м² набављена 2017. године, док је површина ИР центра 200м².
- Пројекат истраживања почиње 01. јула 2020. године што је истовремено и почетак коришћења дела пословне зграде у сврхе ИР.

Опис	Износ
Неотписана пореска вредност некретнине на дан почетка пројекта	44.250.000
% коришћења некретнине у сврхе ИР	20%
Алоцирана неотписана пореска вредност некретнине која се користи у сврхе ИР	8.850.000

- Алоцирана неотписана пореска вредност некретнине која се може укључити као трошак у пореском билансу за 2020. годину износи 8.850.000 РСД.

Трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

- Процент коришћења некретнине у сврхе ИР се утврђује у години у којој некретнина почиње да се користи и обвезник је дужан да користи исту непокретност **10 пореских периода** у истом или измењеном проценту, при чему **измена процента може утицати на вредност подстицаја који се користи.**
- Уколико обвезник у пореском периоду, а пре истека рока од 10 година за непокретности (односно 5 година за остала стална средства), смањи опредељени проценат за више од 20%, дужан је да у том пореском периоду у пореску основицу укључи (врати) део искоришћеног подстицаја.
- Престанак коришћења некретнине пре истека прописаног рока од 10 година такође се сматра смањењем процента коришћења при чему се онда подстицај губи у потпуности.

Трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

Корак 3 – промена првобитно опредељеног процента коришћења некретнине

- Након 5 година од почетка пројекта утврђени проценат коришћења од 20% смањен на 10%. Одлука о смањењу површине која ће бити коришћена у R&D сврхе донета је 15. јула 2025. године (од 1. јула 2020. године до 15. јула 2025. године - пуних 60 месеци од почетка коришћења).
- У билансу за 2020. годину као трошак је унета неотписана пореска вредност некретнине која се користи у R&D сврхе у износу од 8.850.000 РСД.
- Обвезник је услед смањења првобитно опредељеног процента коришћења дужан да у пореском периоду када је дошло до смањења (2025. година), утврди износ за увећање пореске основице.

Трошкови набавке некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

- Промена процента коришћења (Н) утврђује се на следећи начин:

$$H = \frac{\text{првобитно утврђен \% коришћења} - \text{нови \% коришћења}}{\text{првобитно утврђен \% коришћења}} = \frac{(20\% - 10\%)}{20\%} = \frac{0,5}{(50\%)}$$

- Корективни фактор (КФ) се утврђује на следећи начин

$$K\Phi = \frac{100 - (\text{укупан број пуних месеци коришћења}/120) \times 100}{100} = \frac{100 - (60/120) \times 100}{100} = \frac{0,5}{(50\%)}$$

- Коришћењем добијених елемената долази се до износа за усклађивање пореске основице на следећи начин:

$$\text{Износ који се укључује у пореску основицу} = \text{Укупно признат расход} \times H \times K\Phi = 8.850.000 \times 0,5 \times 50\% = \mathbf{2.212.500}$$

- Добијени износ потребно је укључити у редни број 43. Обрасца ПБ 1, односно редни број 38. Обрасца ПБ 2 у пореском билансу за 2025. годину.

Трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

- Овој групи трошкова припадају трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава, при чему се подстицај може користити само за онај део трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју
 - ✓ потребно је одредити правилне алокационе кључеве (и пажљиво их образложити и документовати).
- Друштво А од јануара 2021. године, поред некретнине у власништву, закупљује додатни пословни простор од 200 м², при чему је 50 м² опредељено као додатни простор у коме ће се вршити истраживање и развој (25% пословног простора ће се користити у R&D сврхе). Накнада за закуп износи 2.000 евра месечно, односно 144.000 евра за цео период закупа од 6 година (72 месеца x 2.000 евра).
- За потребе примене пореског подстицаја потребно је утврдити припадајући део трошка закупа који може бити додатно признат у пореском билансу.

Трошкови закупа некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава која се непосредно користе за истраживање и развој

Опис	Износ
Закупнина за уговорени период закупа	144.000
% учешћа површине ИР центра у укупно закупљеној површини	25%
Алоцирани трошак закупа у сврхе ИР у ЕУР	36.000
Алоцирани трошак закупа у сврхе ИР у РСД	4.233.600

- Као трошак закупа у пореском билансу за 2021. годину биће додатно признат и износ од 4.233.600 РСД у пољу 36.
- У случају да се пословни простор користи краће од 5 година за истраживање и развој (како је прописано за осталу сталну имовину), потребно је урадити исправку у пореском билансу.

Трошкови набавке стручних мишљења, саветодавних услуга као и преноса посебних знања и вештина, прибављених за непосредне потребе ИР, осим услуга које су прибављене од повезаних лица

- Уколико је за потребе истраживачко-развојног пројекта потребно прибавити овакве услуге, оне се могу користити за потребе коришћења пореског подстицаја, осим у случају када су набављене од повезаних лица.
- Вредност набавке за коју се може искористити порески подстицај односи се само на онај део таквих трошкова који се директно може приписати истраживању и развоју.

Трошкови настали за потребе правне заштите права интелектуалне својине у Србији и иностранству (ауторско и сродна права и патенти)

- Уколико се пројекат истраживања или развоја завршава настанком права које је предмет заштите интелектуалне својине, трошкови правне заштите (што укључује и трошкове депоновања ауторског дела или предмета сродног права) признају се за потребе коришћења подстицаја.

Трошкови позајмљивања који настају по основу новчаних средстава позајмљених искључиво ради финансирања послова ИР

- У случају да се искључиво за потребе финансирања пројекта истраживања и развоја узима зајам или кредит, камата или други трошкови повезани са таквим финансирањем могу се признати за потребе обрачуна пореског подстицаја (не и главница).
- За потребе подстицаја се може признати трошак финансирања **уколико се зајам узима наменски искључиво за потребе пројекта.**
- Уколико је зајам или кредит узет комерцијално, а само делови средстава ће се користити за потребе финансирања пројекта истраживања и развоја, трошкови настали у вези са таквим зајмом или кредитом не могу се ни у једном делу признати за потребе коришћења пореског подстицаја (нема сразмере).

Трошкови производних услуга прибављених за непосредне потребе истраживања и развоја

- Овде је реч о деловима истраживачко-развојног пројекта који се измешта код другог физичког или правног лица, односно који таква лица обављају услужно за обвезника који користи подстицај - то се дешава у ситуацијама када обвезник стручно или на основу расположивих ресурса није у стању да спроведе пројекат самостално у целини.
- Трошкови подизвођача, уколико се могу сматрати трошковима производних услуга, могу да се квалификују за коришћење подстицаја, при чему лица ангажована као подизвођачи, **не угрожавају ни остваривање услова да 90% запослених на пројекту истраживања и развоја мора да ради на територији Србије.**
- Ограничење да се не могу квалификовати услуге набавке стручних мишљења, саветодавне услуге и know-how од повезаних лица се не примењује на производне услуге набављене од повезаних лица.

Издаци који се не могу укључити у подстицај

- Преглед издатака који се не могу укључити у подстицај:
 - ✓ Трошкови продаје који настају као резултат улагања у истраживање и развој (као што су трошкови рекламирања и промовисања новог производа или услуге)
 - ✓ Административни и други општи режијски трошкови који се не могу довести у непосредну везу са улагањима у истраживање и развој (нпр. трошкови зарада виших линија руководства које нису директно укључене у надзор реализације ИР пројекта и сл.)
 - ✓ Трошкови обуке запослених
 - ✓ Трошкови текућег одржавања сталних средстава која се користе за истраживање и развој, као и текућег одржавања улагања у развој која су призната као нематеријална имовина или било ког другог облика сталних средстава која настају као резултат улагања у фази развоја (нпр. редовни сервиси или ажурирања сталних средстава која се користе за истраживање и развој)

Престанак коришћења у периоду краћем од прописаног

- Процент коришћења који је обвезник определио у пореском периоду у ком је набавио, односно узео у закуп стално средство, дужан је да примењује у року од десет пореских периода за непокретности, односно у року од пет пореских периода за остала стална средства.
- Свако наредно смањење процента коришћења који је обвезник определио, подразумева и додатно укључивање одређеног износа у пореску основицу, што повећава основицу за обрачун пореза.

Престанак коришћења некретнине у периоду краћем од прописаног

- Друштво након што је у 2025. години први пут смањило првобитно опредељен % коришћења са 20% на 10%, 15. јула 2027. године продаје некретнину (и самим тим престаје да је користи и у *R&D* сврхе). Продаја некретнине се десила пуна 84 месеца од почетка коришћења пореског подстицаја.
- Потребно је утврдити вредност некретнине која ће у пореском билансу за 2027. годину увећати пореску основицу. Елементи неопходни за обрачун су следећи:
 - ✓ Укупно признати расход – 8.850.000 РСД
 - ✓ Н – умањени % коришћења
 - ✓ КФ – корективни фактор

Престанак коришћења некретнине у периоду краћем од прописаног

- С обзиром да се ради о додатном умањењу % коришћења у периоду који је уследио након претходног умањења, за израчунавање елемента Н користи се:

$$H = \frac{\text{претходно кориговани \% коришћења} - \text{нови \% коришћења}}{\text{првобитни \% коришћења}} = \frac{(10\% - 0)}{20\%} = \frac{0,5}{(50\%)}$$

- Корективни фактор се рачуна на бази броја пуних месеци коришћења, при чему је потребно водити рачуна да се ради о броју пуних месеци коришћења од почетка примене пореског подстицаја (од јула 2020. година):

$$КФ = \frac{100 - (\text{број пуних месеци коришћења средства}/120) \times 100}{100} = \frac{100 - (84/120) \times 100}{100} = 30\%$$

Износ који се укључује у пореску основицу = $8.850.000 \times 0,5 \times 30\% = 1.327.500 \text{ РСД}$

- Утврђени износ је потребно укључити у поље 43 пореског биланса за 2027. годину.

Престанак коришћења остале имовине у периоду краћем од прописаног

- За пројекат истраживања Друштву се указала потреба за коришћењем посебног софтвера који је купљен од нерезидентног правног лица и који је евидентиран као нематеријална имовина у пословним књигама.
- Набавна вредност софтвера износи 10.000.000 РСД, уговор о набавци је закључен 1. децембра 2020. године када почиње и његово коришћење. Набављени софтвер се у целини користи у R&D сврхе (100%). Процењени век коришћења софтвера је 5 година.
- У јуну 2023. године Друштво А је престало да користи софтвер с обзиром да је завршена фаза истраживања у којој је била неопходна његова употреба. Следи да је софтвер коришћен у периоду децембар 2020. – јун 2023. године (пуних 30 месеци).

Престанак коришћења остале имовине у периоду краћем од прописаног

- С обзиром да се за ово средство ради о првом смањењу процента коришћења (у односу на првобитно утврђени од 100%), користи се следећа формула:

$$H = \frac{\text{првобитно утврђен \% коришћења} - \text{нови \% коришћења}}{\text{првобитно утврђен \% коришћења}} = \frac{(100\% - 0)}{100\%} = \frac{1}{(100\%)}$$

- Корективни фактор се утврђује на следећи начин:

$$K\Phi = \frac{100 - (\text{број пуних месеци коришћења средства}/60) \times 100}{100} = \frac{100 - (30/60) \times 100}{100} = \frac{0,5}{(50\%)}$$

Износ који се укључује у пореску основицу = Укупно признат расход $\times H \times K\Phi = 10.000.000 \times 1 \times 50\% = 5.000.000$

- Добијени износ потребно је укључити у поље 43 у пореском билансу за 2023. годину.

Документација неопходна за примену подстицаја

РБ	Назив документа прописаног Правилником	Документ се подноси/ поседује
1	Опис (спецификација) пројекта са посебно истакнутим циљевима пројекта, планираним фазама пројекта као и планираним активностима у оквиру сваке од фазе пројекта	Документ се подноси уз порески биланс у папирној форми
2	Евиденција о времену које је сваки од запослених провео радећи на одређеном пројекту	Документ се подноси уз порески биланс у папирној форми
3	Закључак (подаци о износу свих трошкова истраживања и развоја)	Документ се подноси уз порески биланс у папирној форми
4	Буџет пројекта који је одобрен од стране управе уз пројекције перформанси које се од конкретног пројекта очекују	Документ је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса
5	План набавке који се односи на конкретан пројекат	Документ је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса
6	Мишљења стручњака који су задужени за реализацију пројекта	Документе је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса
7	Фактуре из којих се може видети вредност средстава или услуга које су набављене за потребе истраживања и развоја	Документе је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса
8	Уговори са трећим лицима која су ангажована на пројекту	Документе је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса
9	Евиденција трошкова истраживања и развоја	Документ је потребно поседовати у моменту подношења пореског биланса

Документација неопходна за примену подстицаја

- Документације се припрема за сваки појединачни пројекат.
- Документација из тачака од 4. до 9. се не подноси Пореској управи уз порески биланс већ се мора поседовати у евиденцијама пореског обвезника у моменту подношења пореског биланса.
- Документација се припрема у слободној форми и потребно је да садржи све информација за доказивање настанка трошкова у сврхе ИП и обрачунавање њиховог износа.

Ко су учесници у поступку остваривања пореског подстицаја?

- Власници
- Менаџмент
- Рачуноводство
- Финансије
- Стручно-техничке службе
- Правно одељење
- Одељење људских ресурса
- *Порески саветник*

Подстицај: порески кредит за улагања у капитал новооснованог друштва

новембар 2022.

Садржај

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају	143
Услови за остваривање права за коришћење подстицаја	146
Процедура и неопходна документација за остваривање права	151
Примери обрачуна	152

Овде наведене информације су опште природе и не односе се ни на једно одређено правно или физичко лице. Иако је намера овог документа да пружи тачну и ажурну информацију, не гарантујемо тачност информација од датума пријема или у будућности. Не препоручујемо предузимање било каквих активности без професионалног савета и детаљног прегледа конкретне ситуације.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Регулаторни оквир који дефинише подстицај:
 - ✓ Члан 50ј Закона о порезу на добит правних лица
 - ✓ Правилник о условима и начину остваривања права на порески кредит за улагање у капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност
- Ефекат подстицаја је да привредно друштво које улаже средства у капитал може да оствари право на порески кредит који се користи за умањење обрачунатог пореза на добит.
- Порески кредит по основу улагања у капитал новооснованог друштва које се бави иновационом делатношћу **представља 30% извршеног улагања.**

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Кредит се остварује по основу у потпуности уплаћених новчаних улога којима се повећава капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност.
- Укупан износ пореског кредита који обвезник може да оствари по основу улагања у капитал једног новооснованог привредног друштва износи 100 милиона динара:
 - ✓ највиши износ кредита који обвезник може да користи у једном пореском периоду износи 50 милиона динара, независно од броја улагања
- Међутим, уколико више друштава која се сматрају повезаним лицима улаже у капитал истог привредног друштва које обавља иновациону делатност, максимални износ подстицаја (пореског кредита) за сва повезана лица може збирно да износи 100 милиона динара за извршена улагања у капитал тог друштва.

Регулаторни оквир и опште информације о подстицају

- Умањење обрачунатог пореза по основу улагања у капитал новооснованог друштва које обавља иновациону делатност се исказује на редном броју 5.4.9 пореске пријаве.
- Неискоришћени кредит се може искористити (пренети) за наредне обрачунске периоде али не дуже од пет година.

Услови за остваривање права за коришћење подстицаја

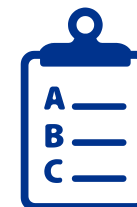
- Како би се остварило право на порески кредит по основу улагања у капитал новооснованог друштва које обавља иновациону делатност, лице које улаже капитал као и лице у чији се капитал улаже морају да испуне неопходне услове.

- Лице које улаже у капитал:
 - ✓ у тренутку улагања послује више од три године (могућност коришћења погодности се остварује уколико је од основања друштва које улаже прошло више од три године),
 - ✓ од тренутка оснивања до тренутка улагања самостално или заједно са свим повезаним лицима није поседовало више од 25% акција, удела или гласова у органима управљања новооснованог друштва у чији капитал се улаже (није довољно да само у моменту улагања обвезник испуњава овај услов, већ да ни у ком тренутку пре улагања обвезник није прешао наведени проценат власништва, односно права гласа),
 - ✓ није извршило смањење улагања непрекидно у периоду од три године од дана улагања (при чему се рок рачуна од последњег дана пореског периода у ком је извршено улагање).

Услови за остваривање права за коришћење подстицаја

- Лице у чији се капитал улаже:
 - ✓ У тренутку улагања не послује дуже од 3 године (тј. од његовог оснивања није прошло више од три године),
 - ✓ Претежно обавља иновациону делатност у складу са прописима који уређују ту област (тј. врши активности које се предузимају ради стварања нових производа, технологија, процеса и услуга или значајне измене постојећих, у складу са потребама тржишта),
 - ✓ Према последњим расположивим финансијским извештајима у време улагања нема више од 500 милиона динара укупног прихода,
 - ✓ Од оснивања није расподељивало дивиденде или уделе у добити и неће их расподељивати у периоду од три године од дана извршеног улагања у капитал (у потпуности уплаћених новчаних улога),
 - ✓ Има центар пословних интереса на територији Републике Србије,

Услови за остваривање права за коришћење подстицаја

- Лице у чији се капитал улаже (наставак):
 - ✓ Није настало статусном променом у складу са законом којим се уређују привредна друштва,
 - ✓ У сваком пореском периоду почевши од првог наредног периода од периода у ком је основано и закључно са периодом када су у потпуности уплаћени новчани улози у његов капитал испуњава нешто од следећег (најмање једно од наведеног):
 - ✓ *трошкови истраживања и развоја чине најмање 15% укупних расхода, или*
 - ✓ *висококвалификовани запослени чине више од 80% свих запослених, или*
 - ✓ *лице је власник, односно корисник депонованог ауторског дела или патента које је непосредно повезано са иновационом делатношћу коју обавља.*

Услови за остваривање права за коришћење подстицаја

- Уколико су испуњени сви услови, лице које улаже у капитал новооснованог друштва може користити порески кредит у првом наредном периоду након испуњења истих.
- Имајући у виду прописани временски оквир за испуњење свих критеријума, право на коришћење пореског кредита по овом основу се остварује по истеку три године од дана улагања:
 - ✓ при чему рачунање рока почиње последњег дана пореског периода у ком је извршено улагање.

Пример

Процедура и неопходна документација за остваривање права

- За порески *период* у ком је извршено улагање, лице које је уложило у капитал новооснованог друштва које се бави иновационом делатношћу уз порески биланс и пореску пријаву електронски подноси:
 - ✓ Образац УИД - Изјава о улагању у иновационе делатности,
 - ✓ Образац УИД 1 - Изјава о испуњености услова новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност.
- Уз порески биланс и пореску пријаву, а за порески период *након испуњености прописаних услова*, лице које је уложило у капитал електронски подноси:
 - ✓ Образац УИД 2 – Изјава о испуњености услова новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност,
 - ✓ Образац ПК 5 – Порески кредит за улагање у капитал новооснованог привредног друштва које обавља иновациону делатност, који подноси електронски приликом подношења пореског биланса и пореске пријаве.

Примери обрачуна

- Компанија ИНОВ испуњава све прописане услове за коришћење кредита по основу улагања у њен капитал. Компанија ААА, која улаже у капитал друштва ИНОВ испуњава све прописане услове за коришћење кредита по основу улагања у капитал ИНОВ. ААА и ИНОВ нису повезана лица са аспекта пореских прописа.
- ААА током маја 2022. године доноси одлуку о улагању у капитал и истог месеца у потпуности врши уплату новчаних улога којима се повећава капитал друштва ИНОВ. Износ улагања компаније ААА у капитал ИНОВ износи 400 милиона динара.
- Уколико ИНОВ не врши расподелу дивиденди или удела у добити и неће их расподељивати у периоду од три године од дана извршеног улагања:
 - ✓ Како би остварила право на порески кредит, компанија ААА не сме да смањи износ улагања непрекидно у периоду од три године од дана улагања, тј. до краја 2025. године (будући да се рок рачуна од 31. децембра 2022. године),
 - ✓ Износ кредита који може остварити компанија ААА је 100 милиона динара,
 - ✓ Порески кредит се може користити почевши од пореског периода за 2026. годину и може користити закључно са пореским периодом за 2030. годину.

Примери обрачуна

Година	Обрачунати порез без умањења	Искоришћени порески кредит у години	Обрачунати порез након умањења	Расположиви износ кредита
2026	10.000.000	10.000.000	0	90.000.000
2027	70.000.000	50.000.000*	20.000.000	40.000.000
2028	35.000.000	35.000.000	0	5.000.000
2029	20.000.000	5.000.000	15.000.000	0

* Будући да је максимални износ кредита који се може искористити у једној години 50 милиона динара

Примери обрачуна

- Имајући то у виду, у наведеном примеру друштво ААА је дужно да уз порески биланс и пореску пријаву електронски подноси и следећу документацију:

Година	Образац
2022	Образац УИД, Образац УИД 1
2026	Образац УИД 2*, Образац ПК 5
2027	Образац ПК 5
2028	Образац ПК 5
2029	Образац ПК 5

* Образац УИД 2 се подноси након испуњења прописаних услова, и обавеза подношења не зависи од чињенице да ли порески обвезник користи кредит за тај порески период или не (у конкретном случају за 2026. годину). Другим речима, уколико обвезник за период у ком може да започне коришћење пореског кредита оствари губитак, упркос чињеници да исти и не користи, уз пореску пријаву за тај период подноси и Образац УИД 2.

Примери обрачуна

- Компанија ИНОВ испуњава све прописане услове за коришћење кредита по основу улагања у њен капитал.
- Компаније ААА, БББ и ВВВ, које улажу у капитал друштва ИНОВ испуњавају све прописане услове за коришћење кредита по основу улагања у капитал ИНОВ. ААА, БББ и ВВВ су повезана лица са аспекта пореских прописа.
- ААА и БББ током маја 2022. године доносе одлуку о улагању у капитал и истог месеца у потпуности врше уплату новчаних улога којима се повећава капитал друштва ИНОВ. Износ улагања компанија ААА и БББ у капитал друштва ИНОВ износи по 100 милиона динара (укупно 200 милиона динара).
- ВВВ током јануара 2023. године доноси одлуку о улагању у капитал и истог месеца у потпуности врши уплату новчаних улога којима се повећава капитал друштва ИНОВ. Износ улагања компаније ВВВ у капитал друштва ИНОВ износи 200 милиона динара.

Примери обрачуна

- ААА, БББ и ВВВ и ИНОВ нису повезана лица са аспекта пореза на добит ни у тренутку улагања, као ни у било ком тренутку пре улагања.
- Уколико су испуњени сви услови (између осталог да ИНОВ не врши расподелу дивиденди или удела у добити и неће их расподељивати у периоду од три године од дана извршеног улагања, те да није вршено смањење износа улагања непрекидно у периоду од три године од дана улагања), преглед износа пореског кредита за сваку од компанија и период од ког се тај кредит може користити је дат на следећем слајду.

Примери обрачуна

	AAA	БББ	ВВВ
Износ улагања	100.000.000	100.000.000	200.000.000
Период улагања	мај 2022.	мај 2022.	јануар 2023.
Порески период од ког се може користити кредит	2026. година	2026. година	2027. година
Износ пореског кредита	30.000.000	30.000.000	40.000.000*
Порески период до ког се кредит може искористити	2030. година	2030. година	2031. година

* Будући да су компаније AAA и БББ већ оствариле право на по 30 милиона динара, а максимални износ кредита за улагање повезаних лица у капитал једног друштва 100 милиона, износ кредита за друштво ВВВ је 40 милиона (100-30-30).

Контакти

Игор Лончаревић

Партнер

*Руководилац одељења пореско-
правног консалтинга*

КПМГ д.о.о. Београд

iloncarevic@kpmg.com

tax@kpmg.rs

Тел. +381 (11) 20 50 570

Моб.: +381 (60) 20 55 570

Драган Агатуновић

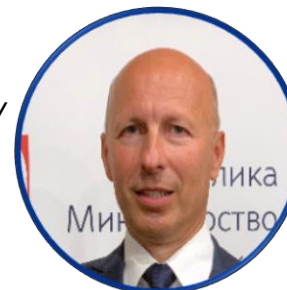
Сектор за контролу

Координатор за пореску контролу

Пореска управа - централа

dragan.agatunovic@purs.gov.rs

Тел. +381 (11) 395 06 92

**ХВАЛА НА
ПАЖЊИ**

